

Ogólnopolskie
Badanie
Inwestorów

2010

PROFIL INWESTORA
GIEŁDOWEGO
w 2010 roku

Stowarzyszenie
Inwestorów
Indywidualnych

Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych (SII) to:

Stowarzyszenie
Inwestorów
Indywidualnych

- ➔ największa organizacja inwestorska w Polsce
- ➔ w rocznicę swoich 10. urodzin zrzesza 5500 członków i sympatyków
- ➔ członek Europejskiej Organizacji Inwestorskiej - Euroshareholders

Stowarzyszenie
Inwestorów
Indywidualnych

Intencją SII jest działalność mająca na celu kompleksową pomoc Inwestorom Indywidualnym we wszystkich sferach inwestycji giełdowych:

POMOC PRAWNA

- interwencje giełdowe
- reprezentacja na WZ spółek
- konsultacje i wsparcie
- lobbying

EDUKACJA

- konferencje inwestorskie
- warsztaty i szkolenia
- czasopismo "Akcjonariusz"
- podcasty i wideocasty

ANALIZY GIEŁDOWE

- badania i rankingi
- analizy makro-ekonomiczne
- raporty nt. wybranych spółek
- komentarze rynkowe

RELACJE INWESTORSKIE

- spotkania z przedstawicielami spółek
- czaty inwestorskie i wideokonferencje
- poprawa komunikacji z inwestorami
- informacje o emisjach

ZNIŻKI

- opłaty i prowizje maklerskie
- szkolenia i konferencje
- książki o tematyce giełdowej
- produkty i usługi związane z inwestowaniem na giełdzie

Wstęp	4
Rozdział 1. Informacje o badaniu	5
Rozdział 2. Charakterystyka respondentów	6
2.1. Płeć respondentów	6
2.2. Struktura wieku	6
2.3. Struktura wykształcenia	7
2.4. Stan rodzinny	7
2.5. Miejsce zamieszkania	8
2.6. Status zawodowy	9
Rozdział 3. Inwestowanie	10
3.1. Najczęstszy sposób inwestowania w papiery wartościowe	10
3.2. Okres inwestowania na giełdzie	11
3.3. Inwestycje giełdowe jako źródło utrzymania	12
3.4. Ocena doświadczenia w inwestowaniu	13
3.5. Zainteresowanie zagadnieniami edukacyjnymi	14
3.6. Źródła informacji na temat rynku kapitałowego	15
3.7. Przestanki decyzji inwestycyjnych	19
3.8. Analiza instrumentu finansowego	20
Rozdział 4. Portfel	22
4.1. Środki lokowane na rynku kapitałowym	22
4.2. Wartość portfela	23
4.3. Instrumenty posiadane w portfelu	24
4.4. Liczba spółek w portfelu	25
4.5. Indeksy giełdowe	26
4.6. Inwestycje w instrumenty pochodne	26
4.7. Okres lokowania środków na rynku	26
4.8. Średnia liczba transakcji w miesiącu	28
4.9. Uśrednianie ceny zakupionego instrumentu	28
4.10. Zamykanie stratnych pozycji	29
4.11. Stopa zwrotu z inwestycji	30
Rozdział 5. Rynki alternatywne: NewConnect i Catalyst	33
5.1. Lokowanie środków na rynku NewConnect	33
5.2. Ocena dotychczasowego funkcjonowania rynku NewConnect	34
5.3. Ocena dotychczasowego funkcjonowania rynku Catalyst	35
Rozdział 6. Walne Zgromadzenie	36
Rozdział 7. Rachunek maklerski	38
7.1. Ważność elementów oferty domów i biur maklerskich	38
7.2. Najczęściej wybierane domy i biura maklerskie oraz ich ocena	39
Rozdział 8. Sytuacja na polskim rynku kapitałowym	41
8.1. Słabości polskiego rynku kapitałowego	41
8.2. Poszanowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych	41
8.3. Zaufanie do instytucji na rynku polskim	42

WSTĘP

Już po raz ósmy Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych przeprowadziło Ogólnopolskie Badanie Inwestorów (OBI). Ideą badania jest przedstawienie profilu i preferencji przeciętnego inwestora indywidualnego, którego codzienny wkład w tworzenie polskiego rynku kapitałowego oraz udział w obrotach generowanych na giełdzie jest fenomenem na skalę światową. Wyniki badania są ponadto pomocne Stowarzyszeniu Inwestorów Indywidualnych przy realizacji celów statutowych, takich jak prowadzenie działań edukacyjnych oraz obrona interesów akcjonariuszy mniejszościowych.

Kwestionariusz ankiety ewoluował na przestrzeni ostatnich lat, tak aby w jak największym stopniu odwzorować cechy statystycznego polskiego inwestora. Wyniki badań pokazują, że profil inwestora jest mniej więcej stały w czasie, a ze względu na koniunkturę zmieniają się głównie sposoby inwestowania, awersja do ryzyka i osiągnięte stopy zwrotu. Sytuacja ta zmieniła się znacząco dopiero w bieżącym roku. Powodem tego był napływ nowych inwestorów (często biernych), zachęconych największymi prywatyzacjami spółek Skarbu Państwa - PZU, Tauron i GPW. Najlepiej potwierdzają to statystyki Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych mówiące o tym, że z powodu trzech największych ofert Skarbu Państwa liczba rachunków inwestycyjnych w domach maklerskich wzrosła o 320 tys., tj. o blisko 25%. Dla większości tych osób był to pierwszy kontakt z rynkiem kapitałowym. Wcześniej środki, najczęściej w wysokości od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych, lokowali na lokatach terminowych i nie interesowali się inwestycjami giełdowymi. Skutkiem tego było przede wszystkim istotne obniżenie się przeciętnego poziomu doświadczenia inwestora, jego stażu na rynku oraz wielkości portfela.

Wpływ pojawienia się na rynku nowych inwestorów jest widoczny w odpowiedzi praktycznie na każde pytanie.

Wyniki Ogólnopolskiego Badania Inwestorów opierają się na odpowiedziach blisko 3 tys. inwestorów indywidualnych z całej Polski, co stanowi o wysokiej wiarygodności analizy danych. Poniższy raport zawiera najważniejsze dane, zestawienia i tendencje z bardzo szerokiego katalogu zależności.

Jarosław Dominiak
Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych

ROZDZIAŁ 1. INFORMACJE O BADANIU

Ogólnopolskie Badanie Inwestorów ma na celu stworzenie profilu inwestorów indywidualnych w Polsce, poznania ich potrzeb, opinii i preferencji przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Ponadto celem badania było zebranie danych dotyczących oczekiwań respondentów odnośnie działalności Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych, opinii na temat rynków alternatywnych NewConnect i Catalyst oraz oceny elementów oferty poszczególnych domów i biur maklerskich.

Przeprowadzone badanie miało charakter ilościowy. Zostało ono zrealizowane na 3024-osobowej próbie celowej, gdzie kryterium doboru stanowiło inwestowanie. Dzięki tak licznej grupie respondentów, czego dużą zasługą była pomoc domów maklerskich informujących swoich klientów o przeprowadzanym badaniu, wyniki można z bardzo dużym prawdopodobieństwem uogólnić na całą populację inwestorów.

Po ocenie jakości odrzucono ankiety, w których powtarzały się adresy e-mail, co świadczy o kilkukrotnym wypełnieniu ankiety (21 ankiet) oraz ankiety, w których odsetek braku odpowiedzi na pytania przekraczał 60% (44 ankiety). Do dalszej analizy zakwalifikowano w związku z tym 2959 ankiet spełniających standardy jakości.

Mimo kwalifikacji danej ankiety do dalszej analizy zdarzało się, że odpowiedzi na niektóre pytania wymagały ujednoczenia - przyjęcia wspólnej jednostki, ustalenia stosowanej nazwy dla danej kategorii w analizie lub dalszej szczegółowej weryfikacji.

Narzędziem badawczym była zestandaryzowana ankieta zawierająca pytania zamknięte, otwarte i półotwarte oraz część metryczkową. Kwestionariusz ankiety był dostępny do samodzielnego wypełnienia w formie papierowej lub elektronicznej (blisko 92% wszystkich ankiet). Papierowa wersja ankiety rozdawana była głównie podczas konferencji branżowych (Akademia Tworzenia Kapitału w pięciu miastach Polski, WallStreet 14, NewConnect Convention), a także dystrybuowana z kwartalnikiem Akcjonariusz. Forma elektroniczna była dostępna dla wszystkich inwestorów na stronie www.sii.org.pl, a także rozpowszechniana poprzez mailing skierowany do członków Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych i klientów domów maklerskich.

Badanie zrealizowano pomiędzy marcem a sierpniem 2010 roku.

Koordynator badania OBI
i autor raportu:
Łukasz Porębski,
Dyrektor ds. Analiz Giełdowych SII
(e-mail: lporebski@sii.org.pl)

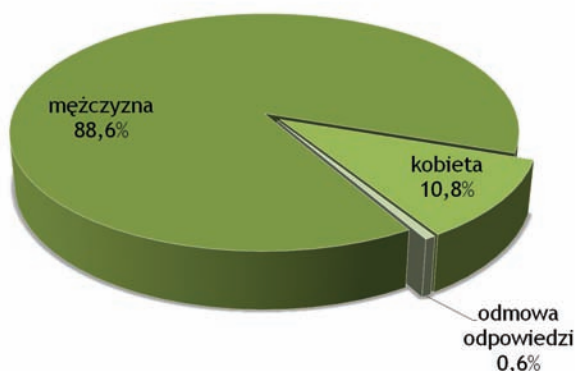
ROZDZIAŁ 2. CHARAKTERYSTYKA RESPONDENTÓW

2.1. PŁEĆ RESPONDENTÓW

Mężczyźni zdecydowanie dominują wśród badanych inwestorów. Ich odsetek rósł przez ostatnie trzy lata i w 2010 roku osiągnął poziom 88,6% respondentów (84% i 87,4% odpowiednio w 2008 i 2009 roku). Natomiast kobiety stanowią jedynie 10,8% próby badawczej.

Ponadto udział kobiet spada wraz ze wzrostem wartości portfela - co ósmy inwestor dysponujący środkami poniżej 10 tys. zł jest kobietą, a w przypadku środków powyżej 0,5 mln zł to już co dwudziesta osoba.

Rys. 2.1. Płeć respondentów

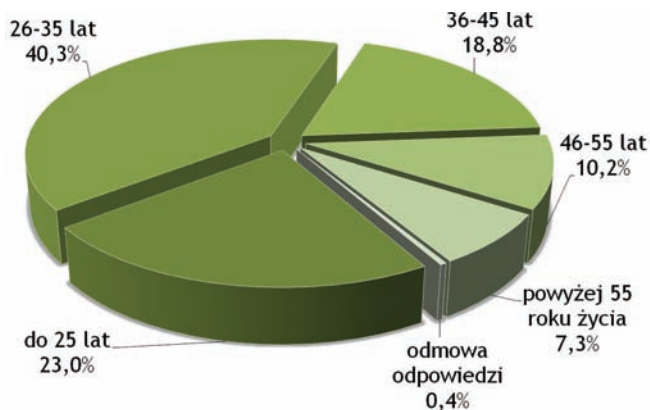

2.2. STRUKTURA WIEKU

Wśród badanych inwestorów najwięcej - bo aż 40,3% - jest w wieku 26-35 lat. Kolejne pod względem liczebności grupy wiekowe stanowią osoby w wieku do 25 lat oraz 36-45 lat, mając udział wśród badanych odpowiednio 23,0% i 18,8%. W ostatnich trzech latach, zwłaszcza w 2010 roku, obserwowaliśmy spadek przeciętnego wieku inwestorów. Obecnie dwóch na trzech inwestorów ma poniżej 35 lat, a odsetek osób powyżej 45 roku życia spadł z 23% w 2008 roku do 17,5% w 2010 roku.

Struktura wieku jest odmienna w zależności od zgromadzonych oszczędności inwestora. Wśród osób z mniejszymi portfelami - o wartości poniżej 50 tys. zł - aż 3/4 ma poniżej 35 lat. Odwrotnie jest natomiast w przypadku zasobniejszych respondentów - wśród badanych osób z portfelami o wartości powyżej 0,5 mln zł to osoby w wieku powyżej 36 lat stanowią 75%.

Rys. 2.2. Rozkład wieku respondentów

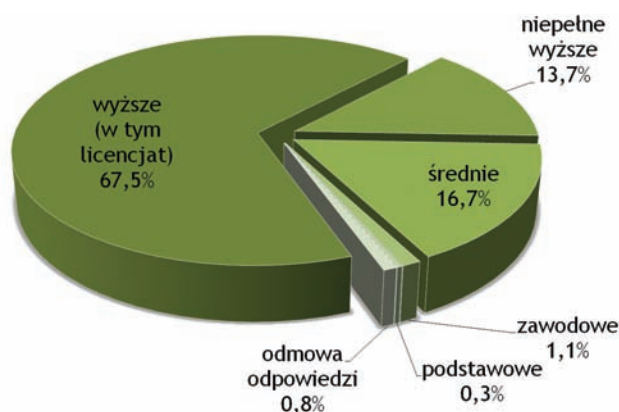

2.3. STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA

Najliczniejszą grupę stanowią inwestorzy z wykształceniem wyższym - ponad 2/3, co potwierdza fakt, że inwestowanie wymaga określonej wiedzy na temat rynku. Jednak na przestrzeni ostatnich trzech lat udział ten nieznacznie spadł głównie na rzecz osób z wykształceniem średnim (13,8% w 2008 roku i 16,7% w 2010 roku). Ponadto w bieżącym roku odsetek badanych o wykształceniu zawodowym i podstawowym wyniósł - podobnie jak w roku 2008 - 1,4%.

Również w przypadku poziomu zdobytej edukacji występuje zależność z wartością portfela. Otóż aż cztery na pięć badanych osób, które posiadają oszczędności przekraczające 0,5 mln zł, to absolwenci studiów.

Rys. 2.3.
Wykształcenie
respondentów

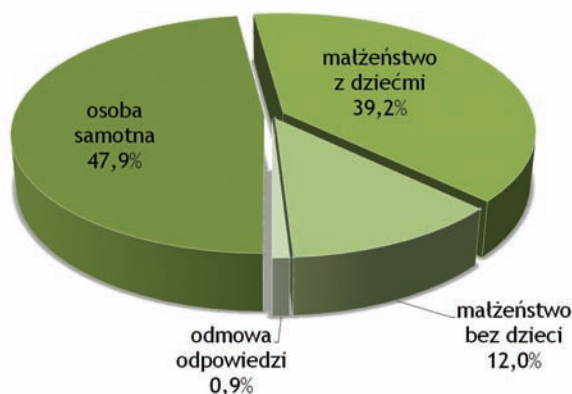

2.4. STAN RODZINNY

Najliczniejsza jest grupa inwestorów będących osobami samotnymi - blisko 48% badanych. Jednak udział ten spadł w porównaniu z poprzednim rokiem, kiedy to wynosił 50,9%, na rzecz inwestorów będących w związku małżeńskim (z dziećmi oraz bez), których odsetek wzrósł w tym czasie z 46,6% do 51,2%.

Bardzo ciekawie wygląda również zależność stanu rodzinnego i oszczędności inwestora. Mianowicie w przypadku osób posiadających portfele o wartości poniżej 10 tys. zł dwie na trzy są samotne, a odwrotnie badani posiadający ponad 0,5 mln zł - dwie na trzy osoby to małżeństwa z dziećmi.

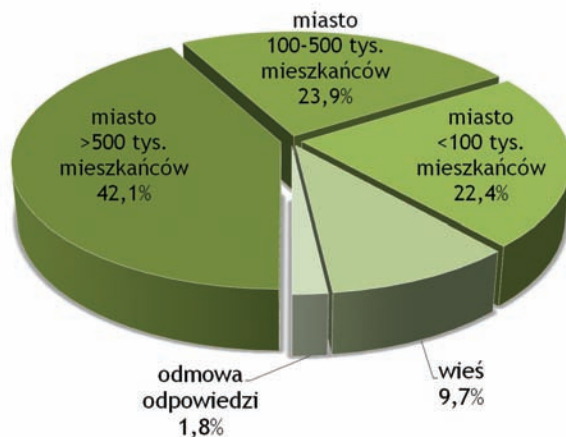
Rys. 2.4. Stan
rodzinny
respondenta

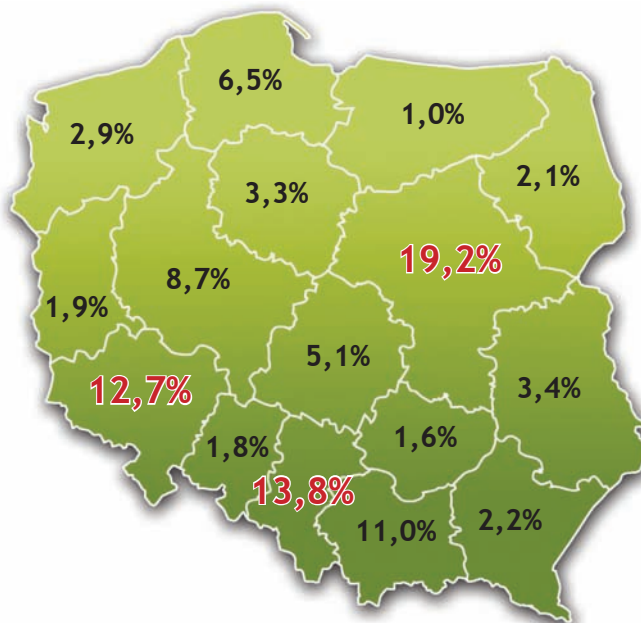
2.5. MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Ponad 42% badanych inwestorów mieszka w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców, co odpowiada zaledwie kilku największym miastom w kraju (Warszawa, Łódź, Kraków, Wrocław i Poznań). Ponadto występuje ogromna koncentracja inwestorów w pięciu województwach: mazowieckim (19,2%), śląskim (13,8%), dolnośląskim (12,7%), małopolskim (11%) i wielkopolskim (8,7%), skąd pochodzi łącznie blisko 2/3 badanych inwestorów. W porównaniu do poprzednich lat najwięcej wzrósł odsetek osób mieszkających na wsi - z 5,7% w 2008 roku do 9,7% w 2010 roku.

Rys. 2.5a.
Miejsce zamieszkania respondentów

Rys. 2.5b.
Miejsce zamieszkania - województwo (mapa konturowa Polski)

2.6. STATUS ZAWODOWY

Inwestorzy biorący udział w badaniu najczęściej (54,2%) są zatrudnieni na umowę o pracę. Odsetek ten wzrósł w porównaniu z latami ubiegłymi, gdzie kształtował się w granicach 44,6% i 44,3% (odpowiednio w latach 2008 i 2009). Odbyło się to kosztem udziału osób prowadzących własną działalność gospodarczą, którzy obecnie stanowią 1/5 badanych, w porównaniu do roku 2009, kiedy to przedsiębiorcą był co czwarty respondent. Największa zmiana dotyczy statystyk opisujących osoby, które przyznają, że inwestowanie na giełdzie to ich zawód. W 2010 roku zaledwie co 40 badany określił siebie jako zawodowego inwestora giełdowego, to dużo mniej niż w poprzednich latach (5,1% w 2008 roku i 4,1% w 2009 roku). Osoby takie nie prowadzą działalności gospodarczej ani nie są zatrudnione, lecz cały swój czas poświęcają na śledzenie rynku i dokonywanie na nim transakcji.

W przypadku statusu zawodowego i wartości portfela inwestora można zauważyć pewną zależność. Wśród badanych, którzy posiadają niewielkie oszczędności - do 10 tys. zł - aż co 3 inwestor to student lub uczeń, a co drugi jest zatrudniony na umowę o pracę. Natomiast wśród majątnych respondentów - o portfelach o wartości powyżej 0,5 mln zł - co druga osoba prowadzi własny biznes, a co dziesiąta jest zawodowym inwestorem giełdowym.

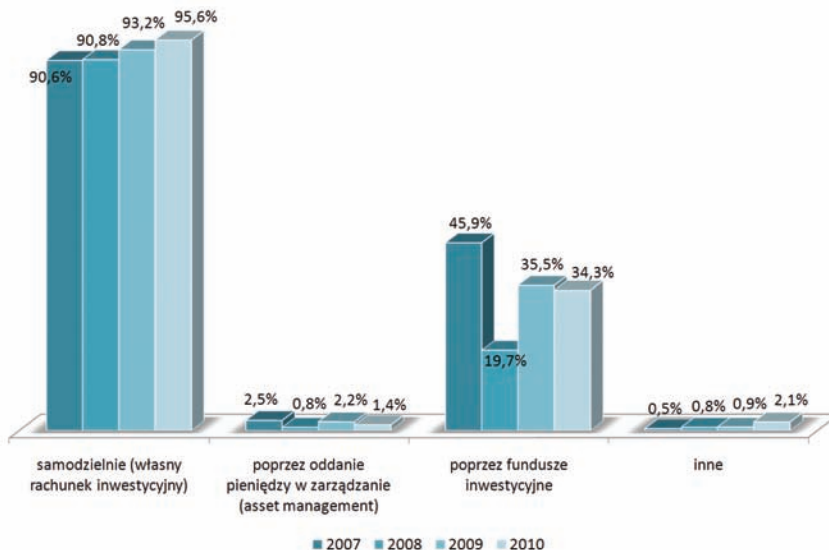

ROZDZIAŁ 3. INWESTOWANIE

3.1. NAJCZĘSTSZY SPOSÓB INWESTOWANIA W PAPIERY WARTOŚCIOWE

Według wyników badania inwestorzy zdecydowanie najczęściej, bo aż w 95,6%, inwestują w papiery wartościowe samodzielnie poprzez własny rachunek inwestycyjny (bezpośrednio). Udział ten wzrósł na przestrzeni ostatnich trzech lat z poziomu 90,8% w 2008 roku. W około 34,3% przypadków najczęstszym sposobem lokowania pieniędzy w papiery wartościowe jest wykorzystanie funduszy inwestycyjnych, a oddanie pieniędzy w zarządzanie preferowane jest w niespełna 1,4% przypadków. Po utracie zaufania w 2008 roku inwestycje pośrednie znowu wracają do łask inwestorów. Ponadto wśród badanych inwestorów lokujących swoje środki poprzez fundusze inwestycyjne aż 94,5% przyznało, że inwestuje również samodzielnie. Stąd wynika, że respondenci często nie ograniczają się do jednego sposobu inwestowania.

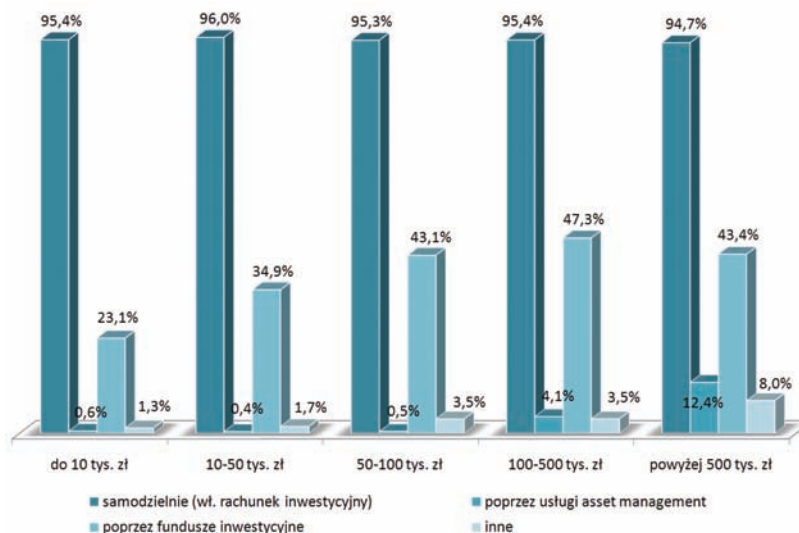
Rys. 3.1a.
Najczęstsze sposoby inwestowania w papiery wartościowe

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: lokaty terminowe w banku, ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe, IKE oraz zakup fizyczny walut czy kruszców. Natomiast w przypadku respondentów, którzy inwestowali poprzez TFI, najczęściej wymieniane były: BZ WBK AIB TFI („Arka”), ING TFI, Skarbiec TFI oraz Union Investment TFI.

Sposób inwestowania w papiery wartościowe zależy w dużej mierze od wartości portfela posiadanego przez inwestora, gdyż wraz z jej wzrostem rośnie udział sposobów pośrednich. Wśród respondentów o oszczędnościach przekraczających 0,5 mln zł poprzez fundusze inwestycyjne inwestuje 43,4% z nich, a z usług asset management korzysta co ósmy.

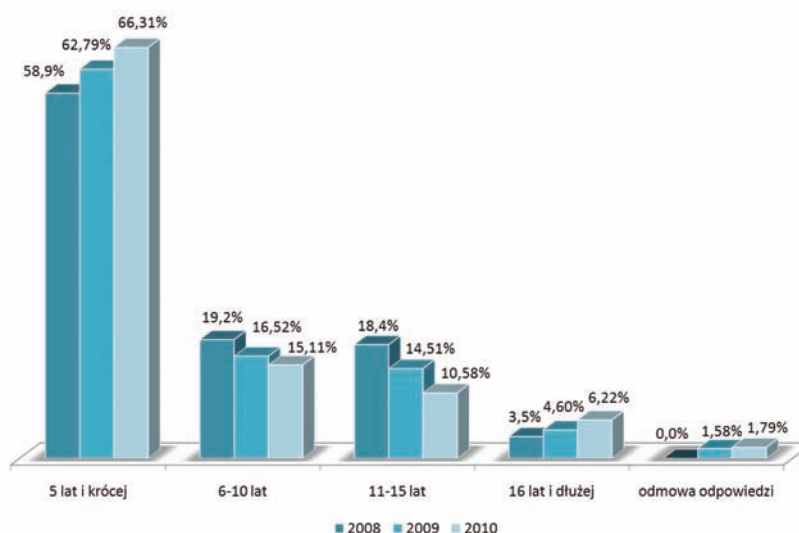
Rys. 3.1b.
Najczęstsze sposoby inwestowania w papiery wartościowe a wartość portfela

3.2. OKRES INWESTOWANIA NA GIEŁDZIE

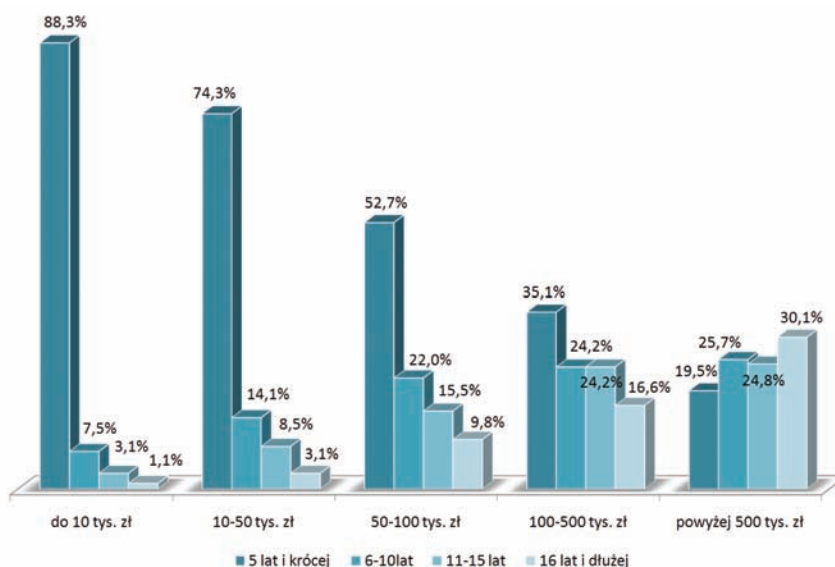
Na giełdzie dominują inwestorzy z niewielkim stażem na rynku. W 2010 roku aż dwie badane osoby na trzy inwestują maksymalnie 5 lat, co oznacza istotny wzrost w porównaniu z latami ubiegłymi kosztem odsetka bardziej doświadczonych inwestorów. Ponadto bardziej szczegółowe analizy wskazują na fakt, iż 36,7% respondentów inwestuje na giełdzie od zaledwie dwóch lat. Można zauważyć, że od kilku lat obniża się przeciętny okres inwestowania na giełdzie, który obecnie wynosi 5,6 roku (mediana wynosi 4 lata, co oznacza, że połowa inwestorów inwestuje nie dłużej i nie krócej niż 4 lata), gdzie w poprzednich latach wynosił 6 lat i 6,5 roku, odpowiednio w 2009 i 2008 roku.

Rys. 3.2a.
Okres inwestowania na giełdzie w latach 2008-2010

Warto wspomnieć również o zależności między wartością portfela inwestora a okresem inwestowania na giełdzie. Otóż respondenci, którzy posiadają oszczędności do 10 tys. zł, lokują środki na rynku średnio 3 lata, a osoby o portfelach powyżej 0,5 mln zł od niemal 12 lat. Oznacza to, że większy staż na rynku przekłada się na większe sukcesy i wzrost wartości portfela, co doskonale obrazuje poniższy wykres.

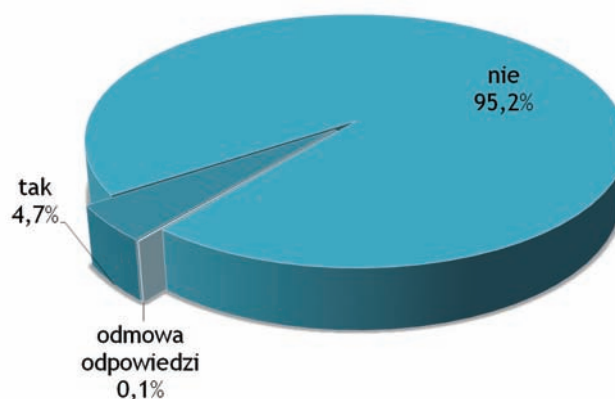
Rys. 3.2b.
Okres
inwestowania
na giełdzie
a wartość
portfela

3.3. INWESTYCJE GIEŁDOWE JAKO ŹRÓDŁO UTRZYMANIA

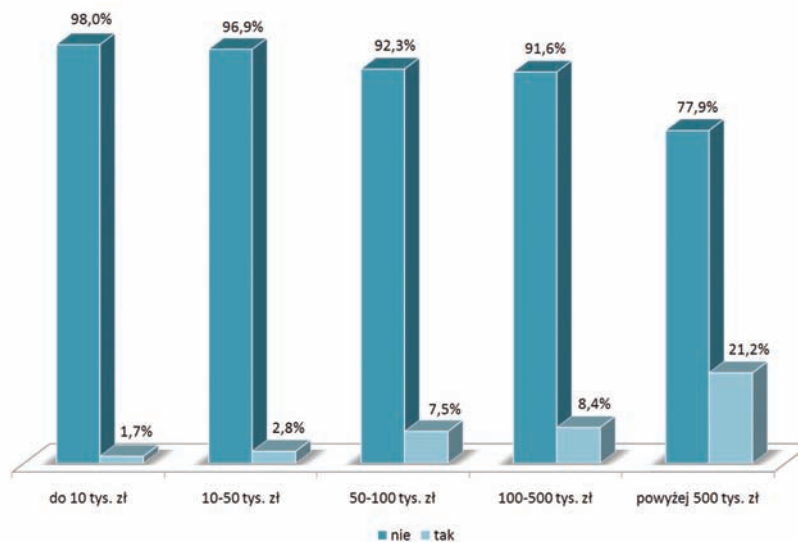
Dla zdecydowanej większości badanych (95,2%) inwestycje giełdowe nie są głównym źródłem utrzymania. Są one traktowane jako możliwość dodatkowego dochodu. Jedynie 4,7% respondentów przyznaje odwrotnie. Osoby takie przyznają, że utrzymują się z inwestowania na rynku kapitałowym. Ich odsetek spadł jednak w porównaniu z latami 2008 i 2009, kiedy to osiągnął poziom odpowiednio 7,6% i 6,3%. Tacy inwestorzy najczęściej określają swój status zawodowy jako „zawodowy inwestor giełdowy”.

Rys. 3.3a.
Inwestycje
giełdowe jako
główne źródło
utrzymania

Występowanie zależności pomiędzy utrzymywaniem się z inwestowania na giełdzie a wartością portfela wydaje się oczywiste. Otóż co piąty inwestor, który posiada oszczędności przekraczające 0,5 mln zł, deklaruje, iż jego głównym źródłem utrzymania są inwestycje na rynku kapitałowym.

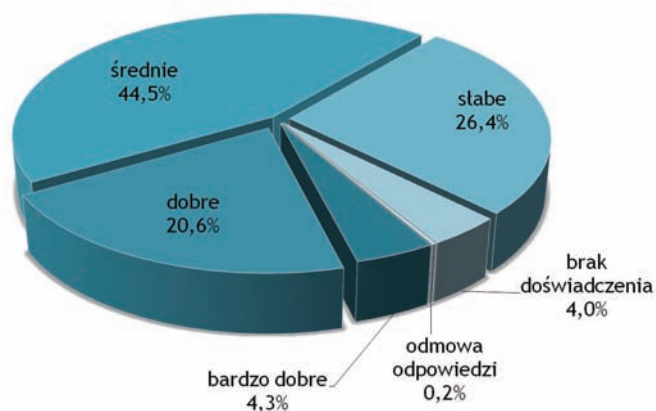
Rys. 3.3b.
Inwestycje
giełdowe jako
główne źródło
utrzymania
a wartość
portfela

3.4. OCENA DOŚWIADCZENIA W INWESTOWANIU

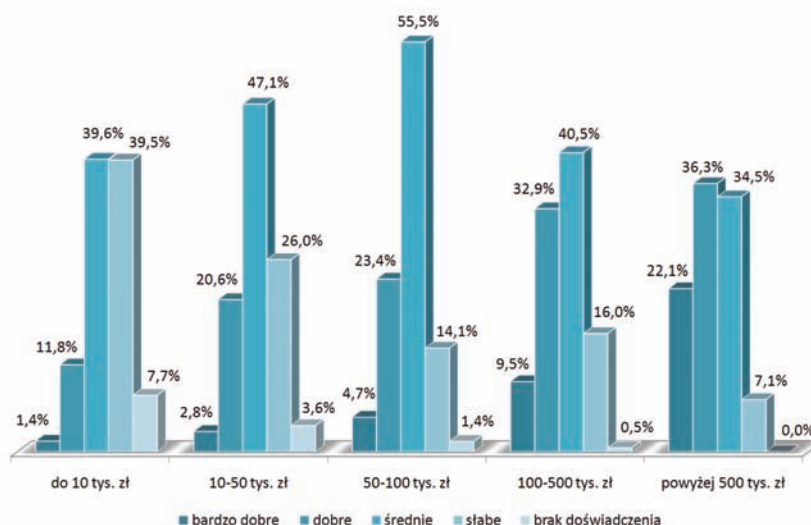
Najliczniejsza grupa badanych inwestorów ocenia poziom swojego doświadczenia w inwestowaniu jako „średni” - 44,5%, a tylko co czwarta osoba jako „dobry” lub „bardzo dobry”. Nieliczna grupa inwestorów przyznała sobie w tej dziedzinie skrajne oceny i tak tylko 4,3% uznaje swoje doświadczenie za „bardzo dobre”, a 4% deklaruje jego brak. Niepokojący jest natomiast wzrost odsetka osób o słabym doświadczeniu lub jego zupełnym braku - z 19,7% w 2009 roku do 30,4% w 2010 roku. Warto podkreślić, że doświadczenia w inwestowaniu nabiera się wraz z coraz większym stażem na rynku kapitałowym. Respondenci, którzy inwestują od dłuższego czasu, oceniają swoje doświadczenie wyżej niż pozostałe osoby. Na „bardzo dobre” doświadczenie trzeba poczekać średnio 10,5 roku, a na „dobre” 7,8.

Rys. 3.4a.
Ocena
doświadczenia
w inwestowaniu

Doświadczenie na rynku kapitałowym przekłada się wprost na osiągane przez inwestorów wyniki, czyli w konsekwencji na wartość portfela. Wśród respondentów, którzy posiadają oszczędności poniżej 10 tys. zł, 47,2% ocenia swoje doświadczenie jako „słabe” lub deklaruje jego zupełny brak. Natomiast w przypadku badanych, których portfel przekracza wartość 0,5 mln zł, aż 58,4% ocenia swoje doświadczenie jako „bardzo dobre” lub „dobre”.

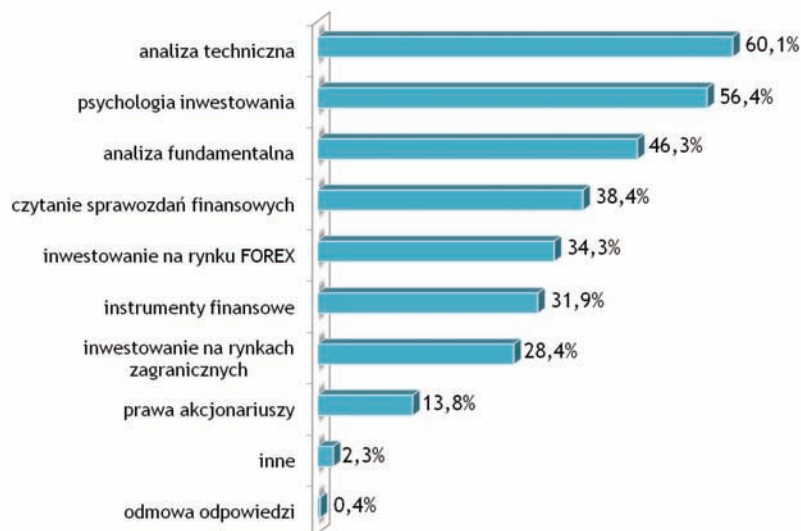
Rys. 3.4b.
Ocena
doświadczenia
a wartość
portfela

3.5. ZAINTERESOWANIE ZAGADNIENIAMI EDUKACYJNYMI

Inwestorzy w coraz większym stopniu doceniają ważność edukacji i zaczynają uznawać ją jako swego rodzaju inwestycję w przyszły sukces. Zagadnieniem edukacyjnym cieszącym się największym zainteresowaniem wśród inwestorów (60,1%) jest analiza techniczna. Kolejne trzy zagadnienia, których tajniki najbardziej chcą zgłębiać inwestorzy, to: psychologia inwestowania, analiza fundamentalna oraz czytanie sprawozdań finansowych - odpowiednio 56,4%, 46,3% i 38,4%. Wielkości te są na bardzo zbliżonym poziomie co w latach ubiegłych. Z racji ogromnej subiektywności doboru metod i strategii inwestycyjnych czy też różnorodności rynków i instrumentów praktycznie każde zagadnienie posiada swoich zwolenników.

Rys. 3.5.
Popularność
poszczególnych
zagadnień
edukacyjnych

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: analiza i zarządzanie portfelem (ryzyko), podstawy inwestowania, inwestowanie na rynkach alternatywnych (NewConnect i Catalist) oraz mechaniczne systemy transakcyjne.

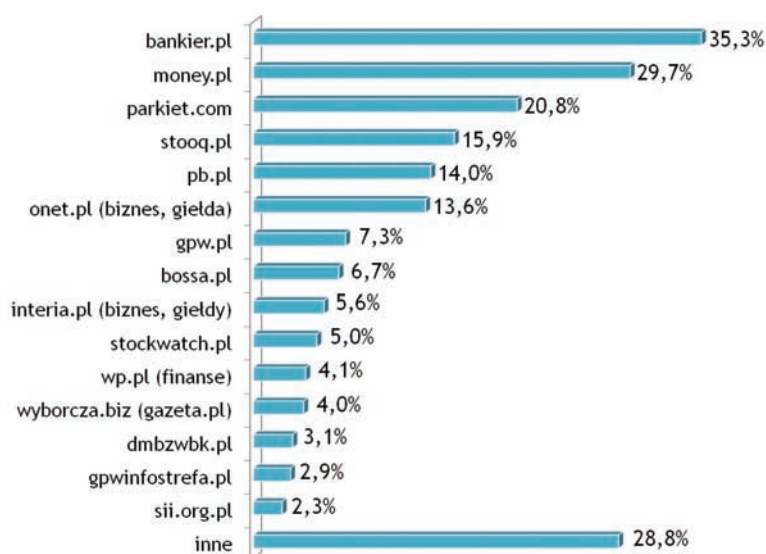
3.6. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT RYNKU KAPITAŁOWEGO

Inwestorzy zdają sobie sprawę z powagi i wartości, jaką posiada informacja na rynku kapitałowym. Stąd zwracają szczególną uwagę przy wyborze źródeł, z których pozyskują informacje, gdyż ważna jest nie tylko ich wiarygodność, ale i szybkość publikacji. Oczywiście każdy inwestor korzysta przynajmniej z kilku źródeł, przez co może porównywać je, a także ma dzięki temu stały do nich dostęp. Uporządkowanie źródeł informacji na temat rynku kapitałowego przez badanych inwestorów według kryterium ich ważności (od najważniejszego do najmniej ważnego, w nawiasie przeciętne uszeregowanie) przedstawia się następująco:

1. **serwisy internetowe** (2,81),
2. **raporty bieżące i okresowe spółek** (3,66),
3. **komentarze analityków/blogi** (4,00),
4. **gazety** (4,28),
5. **programy telewizyjne** (4,33),
6. **strony www spółek** (4,46),
7. **fora dyskusyjne** (5,21),
8. **rozgłoszenie radiowe** (5,80).

3.6.1. SERWISY INTERNETOWE

Serwisy internetowe są najpopularniejszym i zarazem najistotniejszym źródłem informacji na temat rynku kapitałowego. Wśród 81,9% badanych inwestorów korzystających codziennie z serwisów internetowych najpopularniejsze są: bankier.pl i money.pl (co trzeci inwestor czerpie z nich informacje), kolejne to: parkiet.com, stooq.pl, pb.pl oraz część portalu onet.pl związana z giełdą i biznesem. Z racji ogromnej liczby stron internetowych publikujących wszelkiego rodzaju informacje na temat rynków kapitałowych, wciąż pojawiające się nowe oraz pozostałe serwisy o niższej popularności wśród badanych inwestorów zostały zakwalifikowane do odpowiedzi „inne” (28,8%).

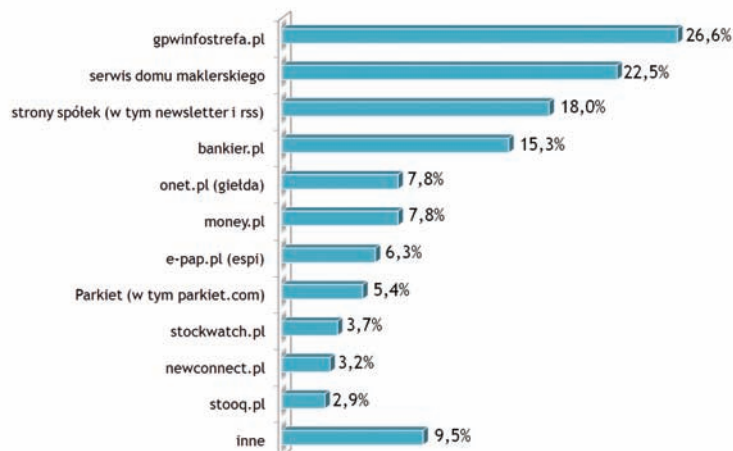

Rys. 3.6.1.
Źródła informacji
- serwisy
internetowe

3.6.2. RAPORTY BIEŻĄCE I OKRESOWE SPÓŁEK

Raporty bieżące i okresowe spółek są drugim najważniejszym źródłem informacji dla badanych inwestorów. Blisko połowa z 27,9% respondentów korzystających z tego źródła wskazuje, że informacje te czerpie głównie z serwisu gpwinfostrafa.pl lub serwisu domu maklerskiego. W dalszej kolejności wymieniane są strony internetowe spółek, w tym newsletter i kanały rss, na które można się zapisać na tych stronach i być zawsze na bieżąco z informacjami. Należy również podkreślić fakt, iż duża grupa inwestorów korzysta z wielu takowych raportów w zależności od składu swojego portfela czy obserwowanych spółek.

Rys. 3.6.2.
Źródła informacji
– raporty bieżące
i okresowe spółek

3.6.3. KOMENTARZE I BLOGI ANALITYKÓW

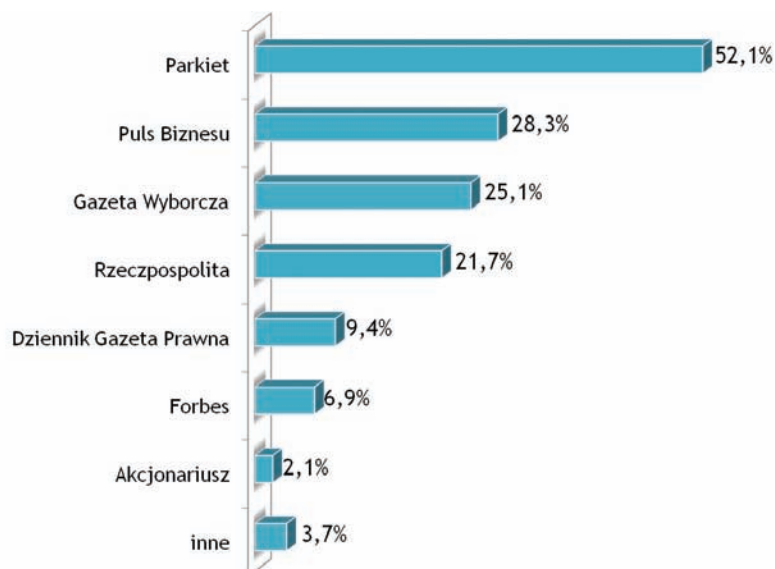
Komentarze i blogi analityków są na trzecim miejscu w hierarchii ważności źródeł informacji na temat rynku kapitałowego. Korzysta z nich 36,5% badanych inwestorów, z czego prawie co trzeci przy użyciu raportów i komentarzy publikowanych przez przedstawicieli ich własnego domu maklerskiego. Badani inwestorzy wskazują bardzo wielu analityków, wymieniając zarówno konkretne nazwiska, jak i serwisy internetowe, na których czytują ich komentarze, przez co tak liczna kategoria „inne”. Jednak pojawiło się kilku analityków, których wypowiedzi cieszą się zdecydowaną największą popularnością w tej grupie, a są nimi: Wojciech Białek, Piotr Kuczyński i Paweł Szczepanik.

Rys. 3.6.3.
Źródła informacji
– komentarze
i blogi
analityków

3.6.4. GAZETY

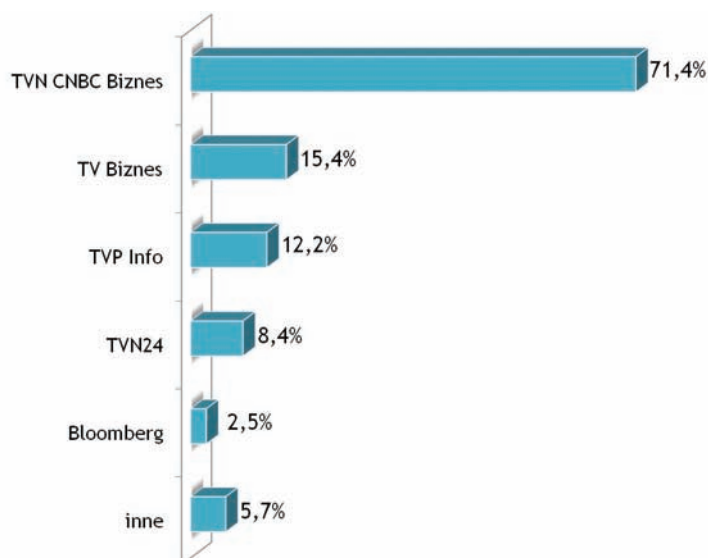
Zdecydowanie najpopularniejszą gazetą wśród 69,7% inwestorów korzystających z tego źródła informacji jest Parkiet, z którego korzysta co drugi czytelnik gazet. Kolejne trzy miejsca zajmują Puls Biznesu, Gazeta Wyborcza (dodatek wyborcza.biz „Biznes Ludzie Pieniądże”) oraz Rzeczpospolita („zielone strony”), z których wiedzę na temat rynku kapitałowego czerpie odpowiednio 28,3%, 25,1% i 21,7%.

Rys. 3.6.4.
Źródła informacji
– gazety

3.6.5. PROGRAMY TELEWIZYJNE

Program TVN CNBC Biznes ogląda 71,4% badanych inwestorów, dla których telewizja stanowi źródło informacji na temat rynku kapitałowego (62,7% respondentów). Kolejne trzy miejsca zajmują TV Biznes - 15,4%, TVP Info (głównie program „Plus Minus”) - 12,2% oraz TVN24 (głównie program „Fakty Ludzie Pieniądże”) - 8,4%.

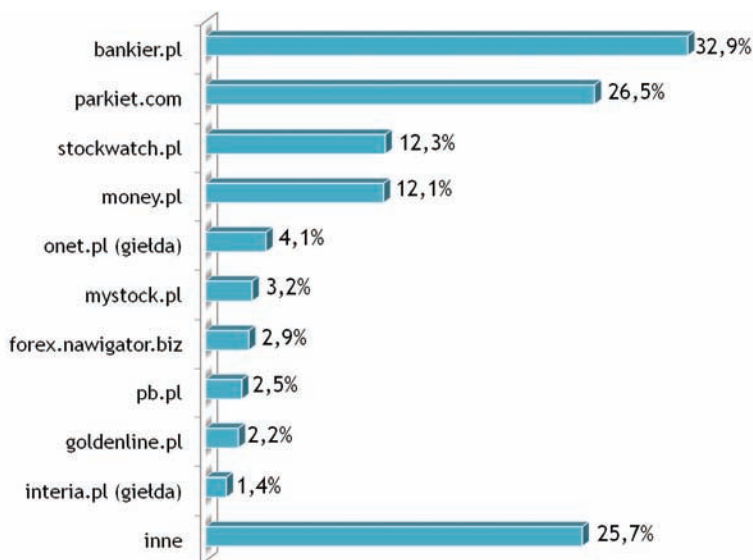
Rys. 3.6.5.
Źródła informacji
– programy
telewizyjne

3.6.6. STRONY WWW SPÓLEK

Z korporacyjnych stron internetowych spółek giełdowych aktywnie korzysta zaledwie co piąty badany inwestor, jednak uznaje on zamieszczone tam informacje za bardzo wiarygodne. Respondenci najczęściej czerpią informacje ze stron internetowych spółek, których akcje posiadają w swoim portfelu bądź też są zainteresowani ich nabyciem. Przy czym 43,4% spośród tych inwestorów wymienia konkretne nazwy stron www spółek, do których są przywiązani i które często odwiedzają. Wśród konkretnych nazw pojawiają się najczęściej strony spółek wchodzących w skład indeksu WIG20.

3.6.7. FORA DYSKUSYJNE

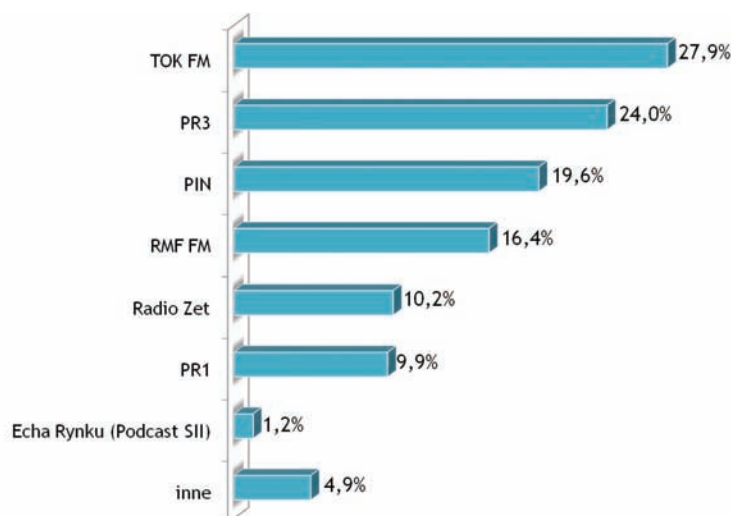
Fora dyskusyjne są uznawane za jedno z najmniej istotnych źródeł informacji na temat rynku kapitałowego, głównie ze względu na to, że wiarygodność informacji tam publikowanych nie jest na wysokim poziomie. Jednak dość spora część badanych inwestorów odwiedza fora - z różną częstotliwością korzysta z nich 28,7% respondentów - głównie ze względu na możliwość znalezienia tam opinii oraz porad pozostałych inwestorów czy też skorzystania z opracowanych przez nich analiz. Wśród respondentów korzystających z tego źródła informacji internetowych największą popularnością cieszą się fora bankier.pl (32,9%) oraz parkiet.com (26,5%).

Rys. 3.6.7.
Źródła informacji
- fora dyskusyjne

3.6.8. ROZGŁOŚNIE RADIOWE

Rozgłośnie radiowe są uznawane za najmniej ważne źródło informacji na temat rynku kapitałowego, choć korzysta z niego na co dzień 19,2% badanych inwestorów. Trzy najczęściej słuchane wśród inwestorów stacje radiowe to TOK FM (27,9% respondentów w tej grupie, głównie program „EKG”), Trójka - Program 3 Polskiego Radia (24,0%) oraz Radio PIN (19,6% - wysoki wynik biorąc pod uwagę ograniczony zasięg do kilku największych miast Polski).

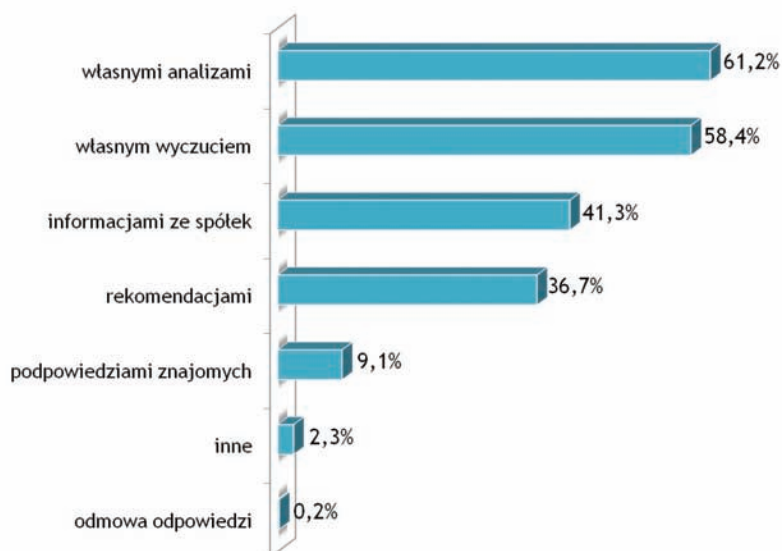
Rys. 3.6.8.
Źródła informacji
- rozgłośnie
radiowe

3.7. PRZESŁANKI DECYZJI INWESTYCYJNYCH

Badani inwestorzy przy podejmowaniu decyzji kierują się przede wszystkim własnymi analizami (61,2%) oraz własnym wyczuciem (51,1%). Potwierdza to dążenie do samodzielności i poszukiwanie indywidualnej strategii, która przyniesie sukces na rynku kapitałowym. W dalszej kolejności liczą się dopiero informacje napływające ze spółek oraz rekomendacje domów maklerskich, które mają wpływ na podejmowane decyzje inwestycyjne - odpowiednio 41,3% i 36,7% respondentów. Najmniejszy wpływ na decyzje inwestorów mają podpowiedzi znajomych (9,1%), jednak jest on większy w porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy wynosił 7,2%. W przypadku pozostałych przesłanek na przełomie ostatnich kilku lat obserwowane wartości były na zbliżonym poziomie. Nastąpił jedynie niewielki wzrost znaczenia pokrycia analitycznego, własnych analiz i wyczucia kosztem spadku wpływu informacji ze spółek.

Wpływ poszczególnych przesłanek na decyzje danego inwestora zależy od wartości środków, którymi dysponuje. Wraz ze wzrostem oszczędności znacząco rośnie wpływ informacji ze spółek i własnych analiz, a spada wpływ rekomendacji i podpowiedzi znajomych. W przypadku respondentów z portfelami o wartości powyżej 0,5 mln zł zaledwie co 4 osoba korzysta z rekomendacji, a co czterdziesta z podpowiedzi znajomych.

Rys. 3.7.
Przesłanki decyzji
inwestycyjnych

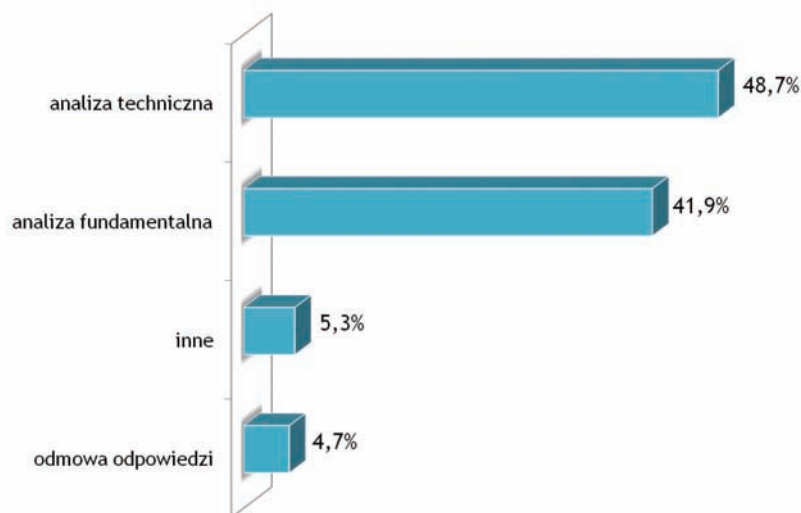

Inwestorzy, którzy zaznaczyli odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: informacje o ofertach publicznych, mechaniczne systemy transakcyjne oraz dane makroekonomiczne i cykl koniunkturalny.

3.8. ANALIZA INSTRUMENTU FINANSOWEGO

Analiza techniczna jest preferowana przez większość badanych inwestorów - aż 48,7%, podczas gdy analizę fundamentalną stosuje 41,9% badanych. Struktura ta jest przy tym bardzo podobna na przestrzeni ostatnich lat, kiedy to technicy przeważają nad fundamentalistami. Powodem tego może być czasochłonność i skomplikowanie każdej z metod analizy fundamentalnej, gdyż np. szacowanie wartości akcji w oparciu o wszystkie dostępne informacje o danej spółce i jej otoczeniu jest z natury trudniejsze i wymaga więcej czasu niż prognozy przyszłych kursów na podstawie cen historycznych. Oczywiście zależy to od stopnia zaawansowania - ponieważ w przypadku obu metod wsparciem są różne wskaźniki.

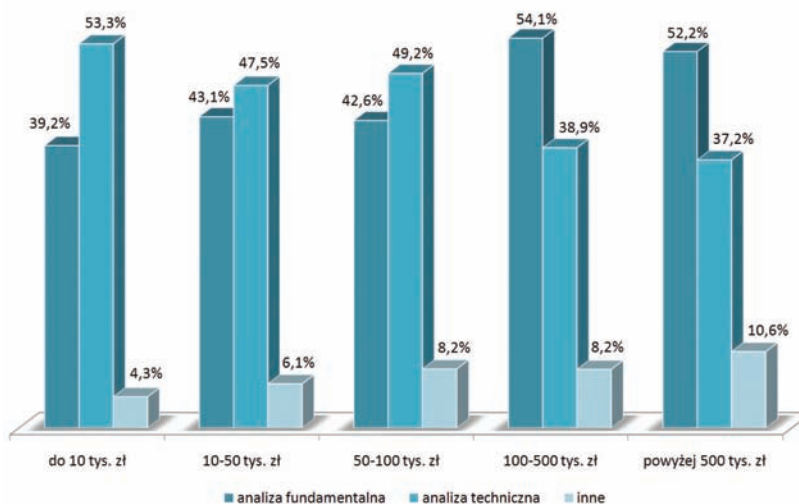
Rys. 3.8a.
Najczęściej
stosowana
analiza
instrumentu
finansowego

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: obie metody stosowane zawsze łącznie, analizę portfelową (ryzyko, statystyka), dane makroekonomiczne i fazę cyklu koniunkturalnego oraz intuicję i przecucie. Dodatkowo rośnie grupa inwestorów, zwłaszcza osób nowych na rynku, którzy po prostu nie analizują nabywanych instrumentów finansowych, bo nie wiedzą jak.

Bardzo ciekawa zależność występuje między główną analizą instrumentów finansowych stosowaną przez inwestora a wartością jego oszczędności. Otóż okazuje się, że udział inwestorów stosujących analizę fundamentalną rośnie wraz ze wzrostem wartości portfela respondentów. Wśród badanych, którzy dysponują środkami 10 tys. zł i mniej, ponad połowa korzysta przede wszystkim z analizy technicznej i odwrotnie - w przypadku osób z oszczędnościami przekraczającymi 0,5 mln zł ponad połowa korzysta głównie z analizy fundamentalnej.

Rys. 3.8b.
Najczęściej
stosowana
analiza
instrumentu
finansowego
a wartość
portfela

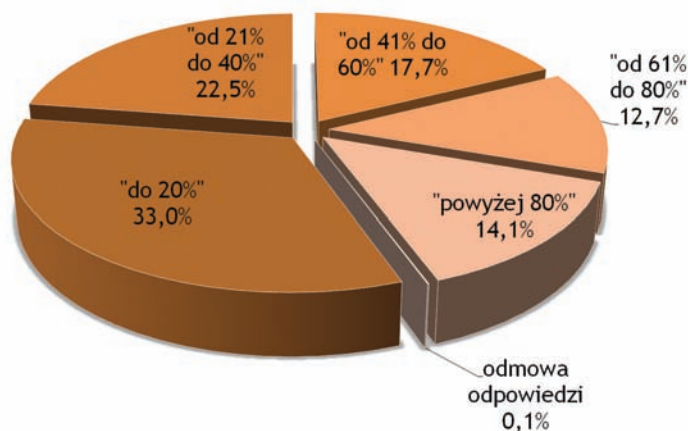

ROZDZIAŁ 4. PORTFEL

4.1. ŚRODKI LOKOWANE NA RYNKU KAPITAŁOWYM

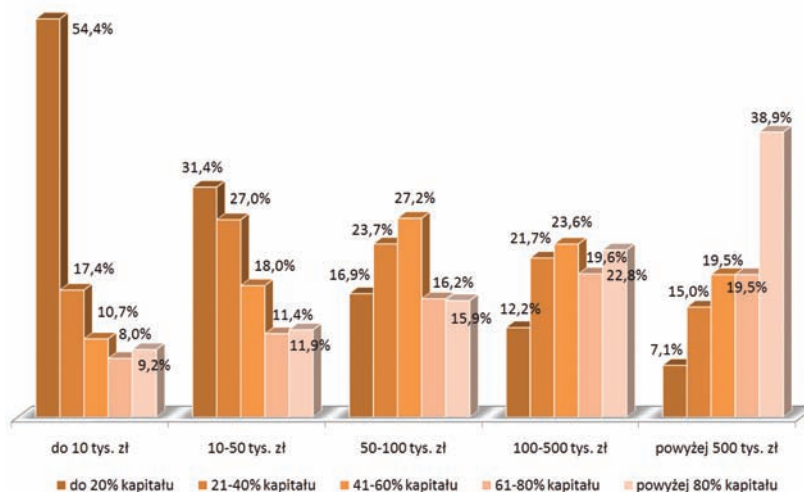
Od kilku lat maleje odsetek oszczędności lokowanych na rynku kapitałowym. Większą awersję do ryzyka można tłumaczyć między innymi kryzysem finansowym i jego następstwami, przez co inwestorzy stali się bardziej ostrożni. Najlepiej obrazują to liczby - odsetek respondentów, którzy lokują na rynku jedynie "do 20% swoich oszczędności", wzrósł od 2008 roku z 18% do 33% w 2010 roku, a odsetek osób, które lokują większość swoich oszczędności na rynku kapitałowym (powyżej 80%), spadł z 23% w 2008 roku do jedynie 14% w 2010 roku.

Rys. 4.1a.
Odsetek inwestorów lokujących daną część środków na rynku kapitałowym

Odsetek oszczędności lokowany na rynku kapitałowym zależy w dużym stopniu od wielkości środków, którymi dysponuje inwestor. Okazuje się, że wraz ze wzrostem wartości portfela respondenci przeznaczają coraz większą część swoich oszczędności na inwestycje giełdowe. Może wynikać to z faktu, iż osoby posiadające duży majątek są bardziej pewne siebie i swojego doświadczenia w inwestowaniu. Wśród osób posiadających oszczędności poniżej 10 tys. zł zaledwie co dziesiąty inwestor lokuje na rynku kapitałowym „powyżej 80%” swoich środków. Natomiast w przypadku osób, których oszczędności przekraczają 0,5 mln zł, odsetek ten stanowi już 38,9%.

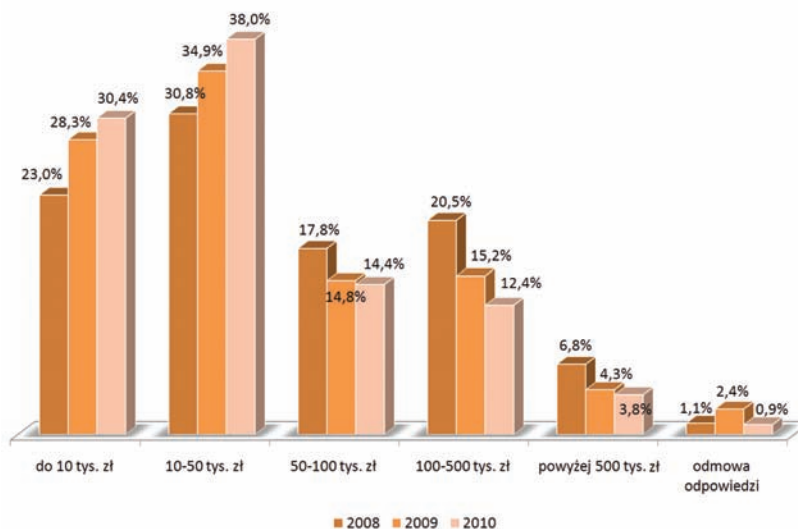
Rys. 4.1b.
Odsetek inwestorów lokujących daną część środków na rynku kapitałowym a wartość portfela

4.2. WARTOŚĆ PORTFELA

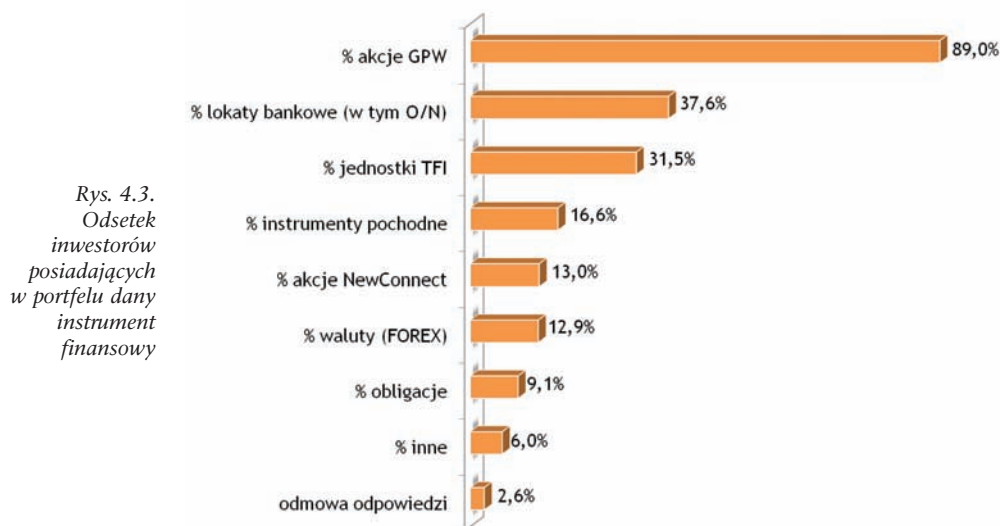
Na przestrzeni ostatnich lat maleje przeciętna wartość portfela inwestora giełdowego. Wśród badanych najliczniejszą grupę - 38% - stanowią inwestorzy, których wartość portfela mieści się w przedziale od 10 do 50 tys. zł. Udział respondentów z oszczędnościami poniżej 50 tys. zł wzrósł z 53,8% w 2008 do aż 68,4% w roku bieżącym. Ponadto znacząco spadł odsetek zamożnych inwestorów. Portfele inwestycyjne, których wartość mieści się przedziale od 100 do 500 tys. zł oraz przekracza 0,5 mln zł, posiada odpowiednio 12,4% i zaledwie 3,8% badanych. Wpływ na taki stan rzeczy mają przede wszystkim straty związane z bessą na rynkach kapitałowych (zwłaszcza w 2008 roku, często nieodrobione do tej pory) oraz ogromny napływ nowych inwestorów w związku z megaprywatyzacjami spółek Skarbu Państwa w 2010 roku.

Rys. 4.2.
Wartość portfela
w latach
2008-2010

4.3. INSTRUMENTY POSIADANE W PORTFELU

Aż 89% badanych inwestorów lokuje swoje środki w akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a jeśli dodać do tego akcje spółek z rynku NewConnect i giełd zagranicznych, odsetek ten wzrasta do 90,3%. Odsetek osób posiadających akcje GPW wzrósł z poziomu 84,5% w roku ubiegłym. W dalszej kolejności najczęściej w portfelach respondentów znajdują się lokaty bankowe (w tym lokaty overnight - 37,6%) oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych (31,5%). Natomiast najmniej inwestorów lokuje środki w instrumenty pochodne, akcje NewConnect, waluty (rynek FOREX) i obligacje, odpowiednio 16,6%, 13,0%, 12,9% i 9,1%.

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: akcje spółek zagranicznych, towary, certyfikaty FIZ, produkty strukturyzowane, gotówkę, nieruchomości, numizmatykę, kruszce oraz rynek niepubliczny.

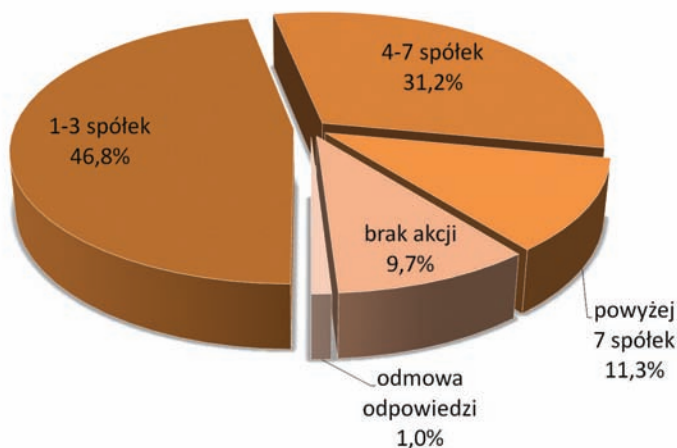
Warto dodać, iż odsetek respondentów dywersyfikujących swój portfel zarówno pod względem rynków, na których lokują środki, jak i różnych instrumentów finansowych wynosi 65,9% (przynajmniej dwa rodzaje). Jednak co trzeci inwestor nie różnicuje w ten sposób składu swojego portfela, posiadając najczęściej wyłącznie akcje GPW (25,9%), instrumenty pochodne (1,7%) bądź waluty (FOREX - 1,3%).

Największy odsetek kapitału jest lokowany w akcje GPW - co drugi badany inwestor przeznaczają na ten cel ponad połowę swoich oszczędności. W przypadku pozostałych rynków przeważająca część inwestorów lokuje na nich jedynie „do 20% swoich oszczędności”.

4.4. LICZBA SPÓŁEK W PORTFELU

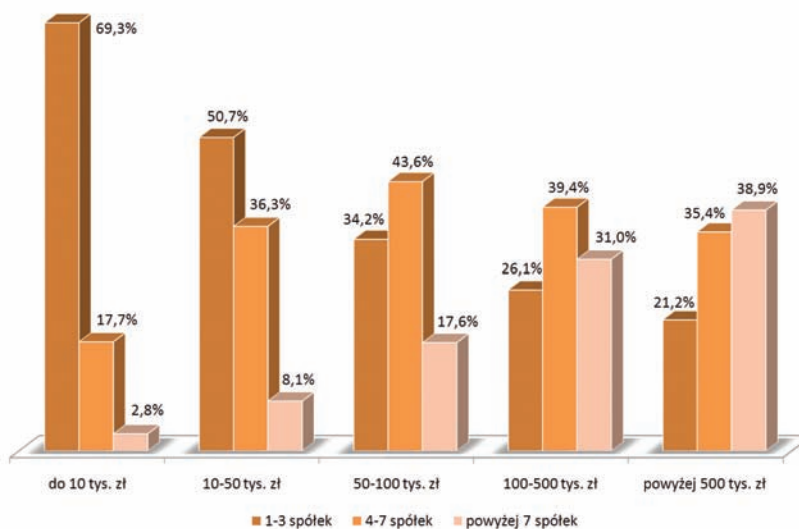
Większość inwestorów posiadających akcje w swoim portfelu nie dywersyfikuje go odpowiednio, gdyż wybiera walory jedynie od 1 do 3 spółek, przez co naraża się na większe ryzyko. W wielu przypadkach są to uczestnicy największych ofert publicznych bieżącego roku. Niepokojący jest dodatkowo fakt, że odsetek takich respondentów wzrósł z 31,8% w 2009 roku do 46,8% w 2010 roku. W związku z tym udział inwestorów, którzy wybierają wiele spółek, ograniczając w ten sposób ryzyko swojego portfela, znacząco spadł - do 42,5%.

Rys. 4.4a.
Liczba spółek
wchodzących
w skład portfela

Stopień dywersyfikacji zależy w dużym stopniu od stanu oszczędności, którymi dysponuje inwestor. Zasobni inwestorzy nie mogą sobie pozwolić na wysokie ryzyko portfela, co objawia się dużymi wahaniami jego wartości. Stąd respondenci posiadający środki przekraczające 0,5 mln zł lokują je najczęściej w akcje minimum 3 spółek (38,9%), a ponad 83% z nich ma w portfelu akcje co najmniej 4 spółek.

Rys. 4.4b.
Liczba spółek
wchodzących
w skład portfela
a wartość
portfela

4.5. INDEKSY GIEŁDOWE

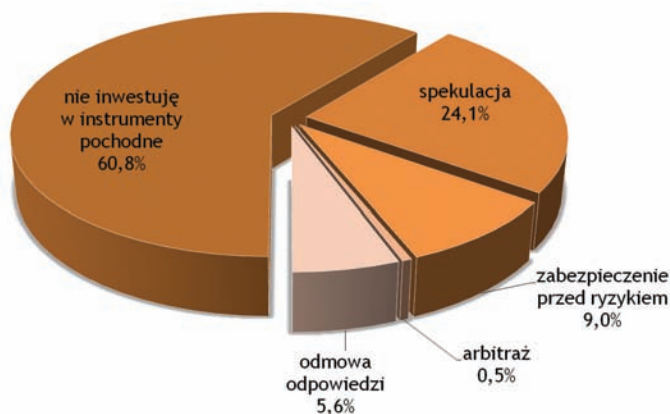
Blisko 60% inwestorów, lokując swoje środki na rynku kapitałowym, wybiera akcje wchodzące w skład indeksu WIG20, czyli 20 największych i najpłynniejszych spółek z warszawskiego parkietu. Pozostałe indeksy cieszą się mniejszą popularnością i tak mWIG40 wybiera 34,3% badanych, sWIG80 - 27,3%, a indeks szerokiego rynku WIG - 23,8% respondentów.

Natomiast wśród wybieranych przez inwestorów branż największy odsetek stanowią banki - 45,3% respondentów inwestujących w akcje, kolejnie paliwa - 36,6%, informatyka - 27,1% oraz budownictwo - 26,3%.

4.6. INWESTYCJE W INSTRUMENTY POCHODNE

Ponad 60% badanych inwestorów w ogóle nie inwestuje w instrumenty pochodne, zaś respondenci, którzy posiadają ten instrument, wybierają go przede wszystkim w celu spekulacji - 24,1%. Wybór instrumentu pochodnego w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem jest praktykowany jedynie przez 9% wszystkich inwestorów, a arbitrażu - 0,5%.

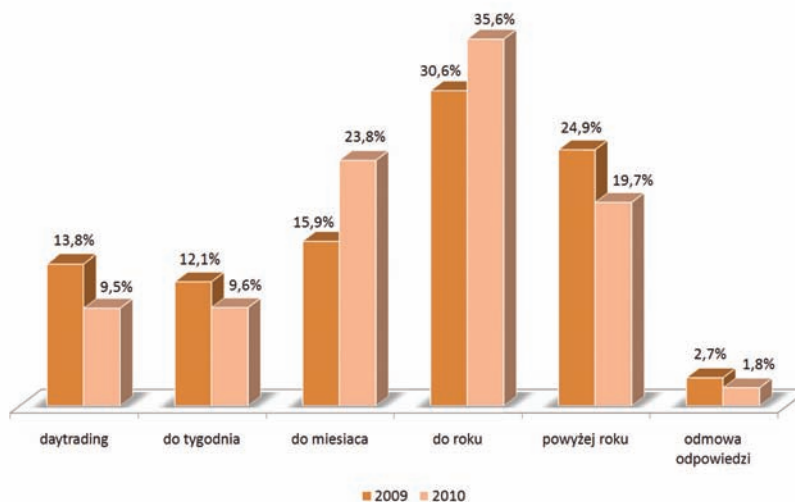
Rys. 4.6.
Cel inwestowania
w instrumenty
pochodne

4.7. OKRES LOKOWANIA ŚRODKÓW NA RYNKU

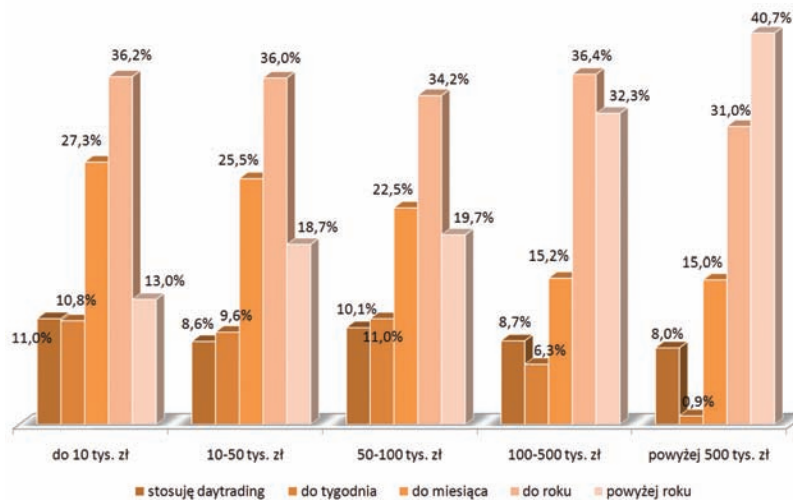
Inwestorzy, podobnie jak w roku ubiegłym, najczęściej lokują swoje środki na rynku na okres do roku (35,6% badanych). W następnej kolejności przeważa grupa respondentów, których horyzont inwestycyjny wynosi do jednego miesiąca - 23,8%. Na dłuższe okresy, tzn. powyżej roku (często wiele lat), decyduje się co piąty badany inwestor, gdyż wymaga to starannego doboru niedowartościowanych walorów. Natomiast jedynie co dziesiąta osoba lokuje środki na bardzo krótkie okresy - do tygodnia bądź stosuje wręcz daytrading. Wynika to prawdopodobnie z dużej ilości czasu, jaki trzeba poświęcać na częste analizy, dokonywanie transakcji i ich śledzenie. Ponadto często zdarza się, że inwestorzy różnicują horyzont inwestycji w zależności od sytuacji na rynku i wielu innych czynników, choć niejednokrotnie wcześniej zakładali inny okres.

Rys. 4.7a.
Okres lokowania
środków na
rynku w latach
2009-2010

Wysokość oszczędności ma znaczący wpływ na okres lokowania środków na rynku kapitałowym. Wśród badanych inwestorów wraz ze wzrostem wartości portfela wydłuża się przeciętny horyzont inwestycyjny. Aż 40,7% respondentów, którzy posiadają oszczędności rzędu 0,5 mln zł i więcej, lokuje środki na okresy dłuższe niż rok, kiedy w przypadku badanych dysponujących oszczędnościami poniżej 10 tys. zł czyni to zaledwie 13% z nich.

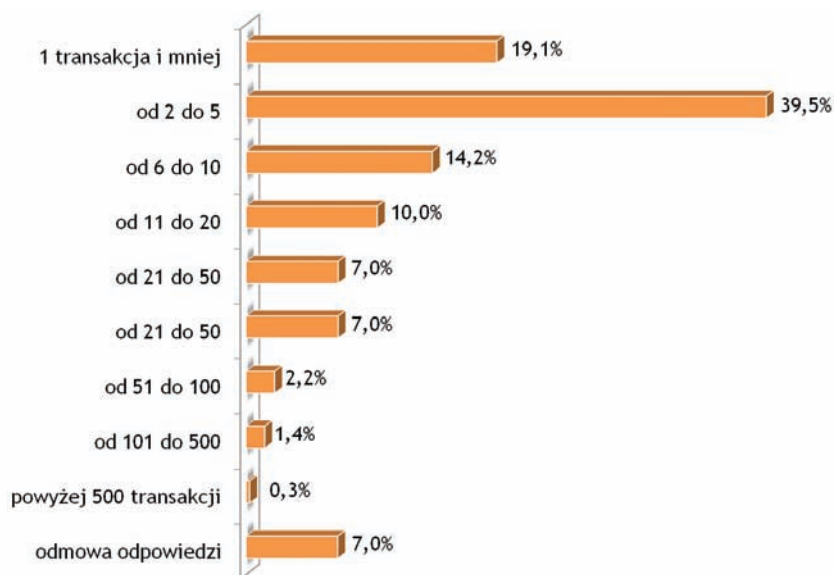
Rys. 4.7b.
Wartość portfela
a okres inwestycji
w dany
instrument

4.8. ŚREDNIA LICZBA TRANSAKЦИИ W MIESIĄCU

Liczba transakcji dokonywanych przez inwestorów zależy w znacznym stopniu od sytuacji na rynku, jednak w przypadku każdego inwestora występuje pewna przeciętna wartość. Najwięcej badanych inwestorów przyznaje, że nie dokonuje zbyt wielu transakcji w miesiącu, a nawet w roku. Aż 58,6% respondentów przyznaje, że dokonuje przeciętnie do 5 transakcji w miesiącu (ok. 1 na tydzień), a 82,7% maksymalnie 20 transakcji miesięcznie, czyli ok. 1 dziennie. Bardziej szczegółowe statystyki wskazują, że 1 transakcję i mniej w miesiącu dokonuje co drugi badany inwestor. Występuje jednak niewielka grupa inwestorów bardzo aktywnych. Są to osoby stosujące daytrading, najczęściej inwestujące w instrumenty pochodne na rynku FOREX. Odsetek osób, które przeprowadzają przeciętnie od 101 do 500 transakcji i powyżej 500 transakcji w miesiącu, wynosi odpowiednio 1,4% i 0,3%. Ponadto liczba transakcji przeprowadzanych na rynku przez inwestorów zależy od wartości ich portfeli, gdyż bardziej zasobne osoby dokonują zdecydowanie więcej transakcji.

Średnia liczba transakcji dokonywana przez wszystkich inwestorów wynosi ok. 17 w miesiącu. Tak wysoka wartość jest jednak efektem skrajnych liczb, głównie za sprawą transakcji dokonywanych przez daytraderów. Lepszą statystyką w takiej sytuacji jest mediana, która wynosi 5, co oznacza, że połowa badanych inwestorów dokonuje 5 transakcji w miesiącu i mniej, a druga połowa 5 i więcej.

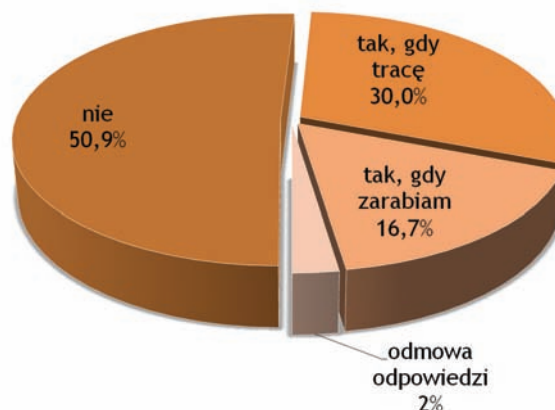

Rys. 4.8.
Średnia liczba
transakcji
w miesiącu

4.9. UŚREDNIANIE CENY ZAKUPIONEGO INSTRUMENTU

Co drugi badany inwestor deklaruje, iż nie uśrednia ceny nabytego instrumentu. Występuje jednak spora grupa respondentów, którzy zwiększają swoje zaangażowanie w daną spółkę po początkowym zakupie, zarówno w przypadku, gdy cena jest wyższa (16,7%), jak i niższa (30%).

Rys. 4.9.
Uśrednianie ceny
zakupionego
instrumentu

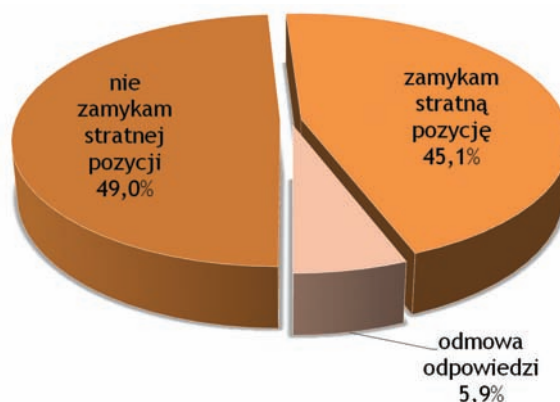

Ponadto uśrednianie ceny zakupionego instrumentu zależy w pewnej mierze od wartości portfela, którym dysponuje inwestor, a często jest nią wręcz podyktowane z racji płynności na niektórych walorach. Okazuje się, że zasobniejsi inwestorzy coraz częściej uśredniają cenę nabytego instrumentu. Dodatkowo potwierdza to założenie o większym doświadczeniu majątnych inwestorów, którzy pewni swojej decyzji zwiększają swoje zaangażowanie w daną inwestycję. Wśród respondentów posiadających oszczędności o wartości ponad 0,5 mln zł aż 40,7% uśrednia cenę instrumentu, gdy traci, a 20,4%, gdy zarabia na danej pozycji.

4.10. ZAMYKANIE STRATNYCH POZYCJI

Blisko 49% badanych inwestorów przyznaje, że nie zamyka pozycji przynoszącej straty i czeka cierpliwie, aż zostaną one odrobione, podczas gdy odmiennie postępuje 45,1%. Struktura ta jest tylko w niewielkim stopniu uzależniona od wartości portfela inwestora, gdyż osoby zasobniejsze są bardziej ostrożne i nieco częściej decydują się na zamknięcie stratnej pozycji. Decyzja o zamknięciu pozycji jest przy tym bardzo często podyktowana wskazaniem analizy technicznej (np. przebicie wsparcia) bądź analizy fundamentalnej, gdy pogarszają się wyniki spółki lub traci ona dobre perspektywy. Ponadto spora grupa inwestorów uzależnia zamknięcie pozycji od rodzaju instrumentu w jaki inwestuje - np. inna decyzja przy akcjach, a inna przy instrumentach pochodnych.

Rys. 4.10.
Zamykanie
stratnych pozycji

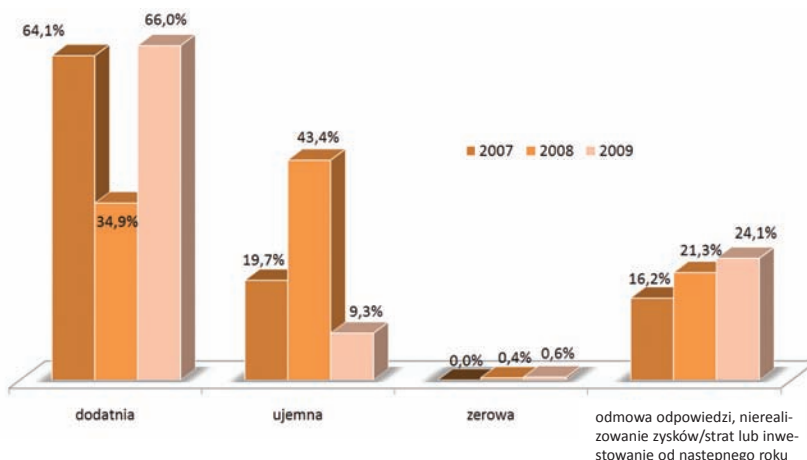

Badani inwestorzy, którzy zamykają stratne pozycje, określali również przeciętny poziom - wyrażony w procentach wartości otwartej pozycji, po jakim tego dokonują, którego średnia wynosi ok. 15% pozycji, a mediana 10%. Bardziej szczegółowe dane pokazują, że najwięcej respondentów zamyka pozycję, gdy straty mieszczą się w przedziale 5-10% oraz 10-20% otwartej pozycji - odpowiednio 15,3% i 11%.

4.11. STOPA ZWROTU Z INWESTYCJI

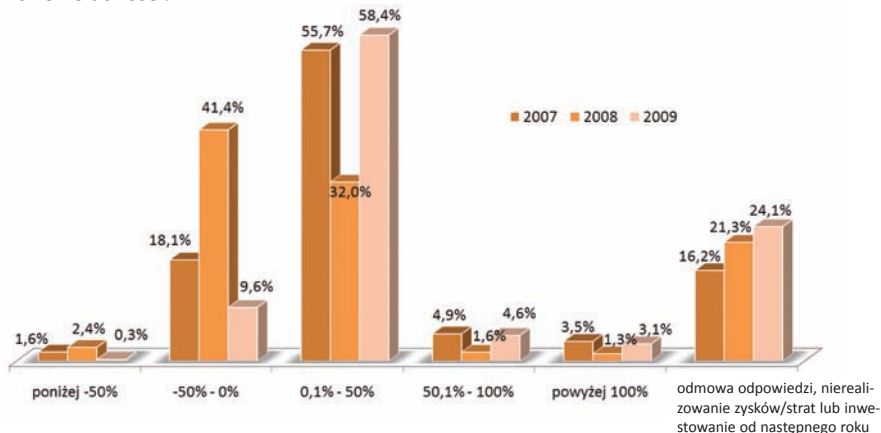
Pytania o dochody czy wyniki finansowe zawsze bywają drażliwe dla badanych. Nie powinien więc dziwić wysoki odsetek respondentów, którzy odmówili odpowiedzi na pytanie dotyczące stopy zwrotu z inwestycji w 2009 roku. Aż 24,1% respondentów nie podało osiągniętej w ubiegłym roku rentowności portfela. Wśród osób tych znajdowały się takie, które nie zrealizowały zysków/strat oraz część inwestująca na rynku od 2010 roku. Zyskami z inwestycji w 2009 roku chwali się dwóch respondentów na trzech, a ujemną stopę zwrotu osiągnął co dziesiąty z nich. Statystyki te prezentują się dużo lepiej niż za 2008 rok, kiedy to widoczny był wpływ wywołanej kryzysem finansowym bessy na giełdzie.

Rys. 4.11a.
Stopa zwrotu
uzyskana
z inwestycji
kapitałowych
w latach
2007-2009

Bardzo interesująca jest również szczegółowa struktura stóp zwrotu osiąganych przez badanych inwestorów. Otóż po bardzo słabym 2008 roku w kolejnym roku udało się odrobić przynajmniej część poniesionych wcześniej strat - ponad 58% respondentów zwiększyło wartość swojego portfela o 0,1-50%. Natomiast bardzo wysokie stopy zwrotu - przekraczające 50% - osiągnęło zaledwie 7,7% badanych. Pomimo ożywienia na rynkach finansowych wystąpiła grupa respondentów, którzy ze swoich inwestycji w 2009 roku osiągnęli ujemną stopę zwrotu do -50%, a w niektórych przypadkach jeszcze niższą (odpowiednio 9,6% i 0,3%). Świadczy to o występowaniu ogromnego ryzyka związanego z inwestycjami na rynku finansowym oraz stopniu ich trudności.

Rys. 4.11b.
Rozkład stóp
zwrotu
uzyskanych
z inwestycji
kapitałowych
w latach
2007-2009

Wśród inwestorów, którzy podali osiągniętą w 2009 roku stopę zwrotu, średnia wyniosła 32%, co było wynikiem nieznacznie gorszym od indeksu blue-chipów (wzrost o 33,5%) i dużo słabszym od indeksu szerokiego rynku WIG (wzrost o 46,9%). Natomiast mediana wyniosła zaledwie 15%, co oznacza, że jedna połowa inwestorów uzyskała stopę zwrotu większą i równą, a druga równą i mniejszą niż 15%.

Stowarzyszenie
Inwestorów
Indywidualnych

Z NAMI SIĘ OPŁACA!

Przyłącz się do Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych

Spółki, które udzielają zniżek na swoje produkty członkom SII:

Szczegółowe
warunki uzyskania
poszczególnych
zniżek na:

www.sii.org.pl

podcast
Echa Rynku

co tydzień w poniedziałek postuchaj
internetowego radia SII

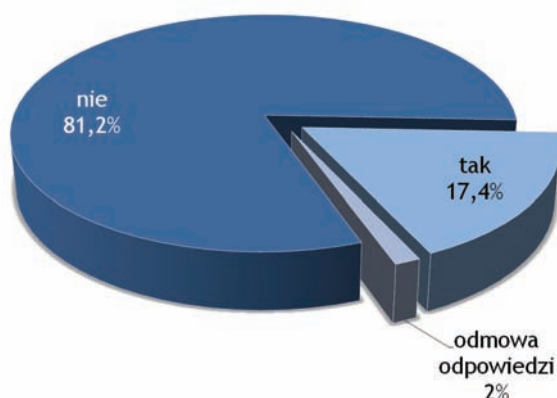
www.echarynku.pl

ROZDZIAŁ 5. RYNKI ALTERNATYWNE: NEWCONNECT I CATALYST

5.1. LOKOWANIE ŚRODKÓW NA RYNKU NEWCONNECT

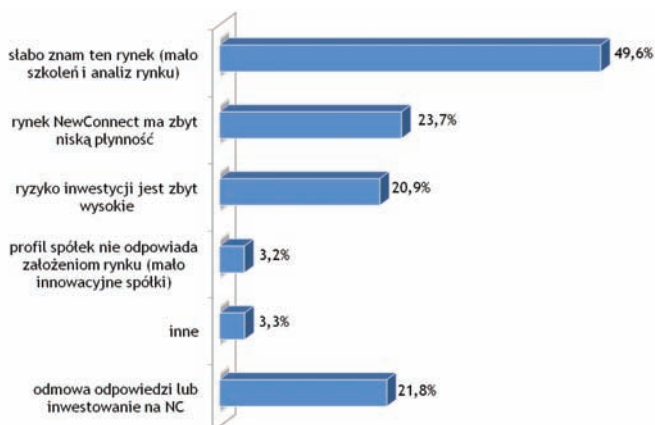
Rynek alternatywny NewConnect powstał 3 lata temu w sierpniu 2007 roku w celu stworzenia miejsca pozyskiwania kapitału i platformy obrotu akcjami małych, innowacyjnych i perspektywicznych przedsiębiorstw. Jednak jego cechy przypadły do gustu jedynie wąskiemu gronu inwestorów. Podobnie jak przed rokiem, obecnie ponad 81% respondentów nie lokuje swoich środków na rynku NewConnect (81,3% w 2009 roku).

Rys. 5.1a.
Lokowanie
środków na
rynku
NewConnect

Najczęstszym powodem takiego stanu jest słaba znajomość rynku NewConnect (mało szkoleń i analiz rynku), na co wskazuje aż 49,7% badanych inwestorów. W dalszej kolejności respondentom przeszkadzała niska płynność występująca na rynku oraz zbyt wysokie ryzyko inwestycyjne, na co wskazał co piąty z nich. Jednak w bieżącym roku spora grupa inwestorów przyznała, że co prawda jeszcze nie lokuje środków na rynku NewConnect, ale obecnie się przygląda i zamierza to robić w przyszłości. Działania organizatora rynku alternatywnego, którym jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, mające na celu zwiększenie liczby inwestorów skłonnych na nim inwestować powinny być ukierunkowane na zgłaszane uwagi. Takimi zachętami do inwestowania na rynku NewConnect mogłyby być przede wszystkim szkolenia o rynku i sposobach inwestowania na nim, udostępnienie bieżących analiz i danych o spółkach oraz surowsze wymagania z zakresu obowiązków informacyjnych, a przez to wyższa wiarygodność spółek debiutujących na tym rynku.

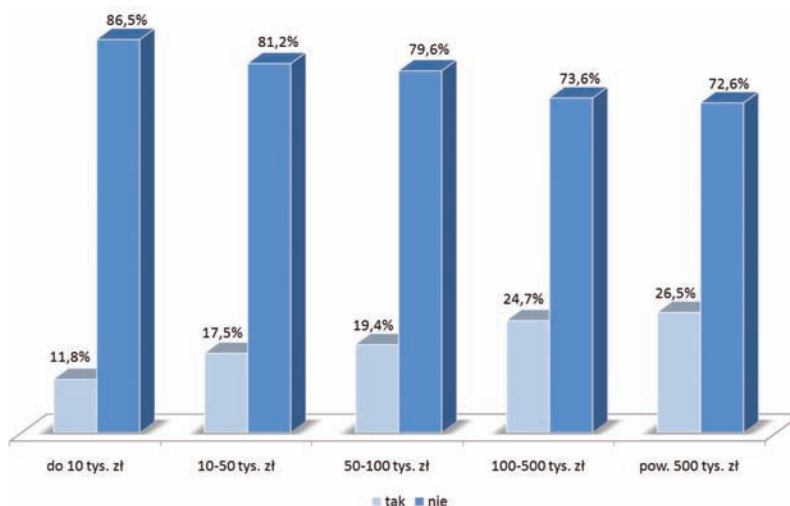
Rys. 5.1b.
Powody
nieinwestowania
na rynku
NewConnect

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: małą przejrzystość spółek (mało raportów, niskiej jakości zawartość), brak pokrycia analitycznego, problemy z wyceną, trudności z AT oraz zbyt wysokie wyceny słabych spółek.

Wraz ze wzrostem wartości portfela rośnie również odsetek inwestorów, którzy lokują swoje środki na rynku NewConnect. Na dywersyfikację portfela przy użyciu akcji spółek notowanych na rynku NewConnect decyduje się co czwarty inwestor dysponujący oszczędnościami przekraczającymi 0,5 mln zł.

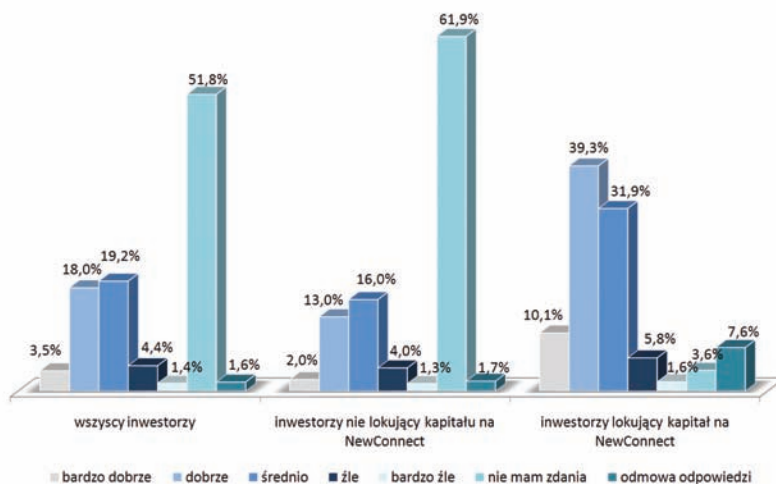
Rys. 5.1c.
Wartość portfela
a inwestowanie
na rynku
NewConnect

5.2. OCENA DOTYCHCZASOWEGO FUNKCJONOWANIA RYNKU NEWCONNECT

Ponad połowa inwestorów nie ma zdania na temat funkcjonowania rynku NewConnect, a 19,2% respondentów ocenia je na „średnio”. Świadczy to z jednej strony o obojętnym podejściu do rynku, a z drugiej strony o bardzo słabej jego znajomości. Skrajne oceny inwestorzy przyznają zaledwie w 4,9% przypadków. Na przestrzeni ostatnich 3 lat widoczna jest jednak stopniowa poprawa zdania na temat tego budzącego wiele kontrowersji rynku. W 2008 roku 20,6% badanych inwestorów oceniało rynek NewConnect „dobrze” i „bardzo dobrze”, a 16% „źle” i „bardzo źle”, a w bieżącym roku odsetki te kształtowały się odpowiednio 21,5% i 5,8%. Ponadto bardzo ważna jest struktura osób dokonujących oceny. Otóż najwięcej odpowiedzi „nie mam zdania” zostało zaznaczonych przez inwestorów nielokujących kapitału na rynku NewConnect, które albo bardzo słabo znają ten rynek, albo wręcz w ogóle go nie znają. Dodatkowo istotne jest to, że wyższe oceny przyznawały osoby lokujące środki na tym rynku.

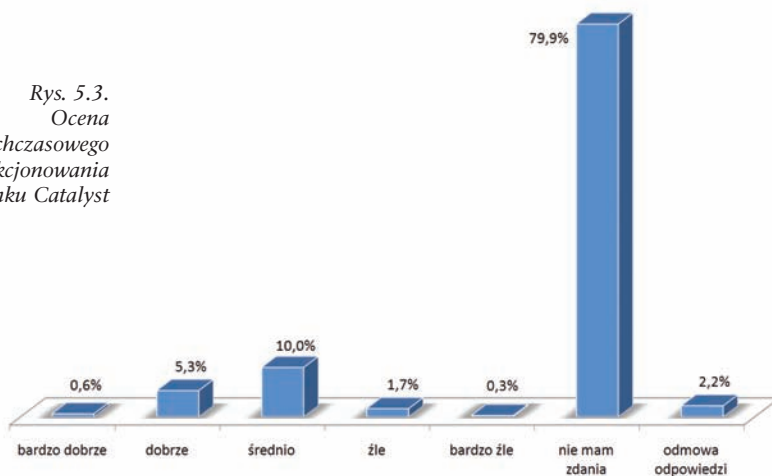
Rys. 5.2.
Ocena
dotychczasowego
funkcjonowania
ryнку
NewConnect

5.3. OCENA DOTYCHCZASOWEGO FUNKCJONOWANIA RYNKU CATALYST

Rynek alternatywny Catalyst powstał rok temu we wrześniu 2009 roku w celu stworzenia miejsca pozyskiwania kapitału dłużnego dla spółek i jednostek samorządu terytorialnego oraz platformy obrotu m.in. dla obligacji korporacyjnych i komunalnych. Jest to bardzo młody rynek, stąd środki lokuje na nim zaledwie niewielki odsetek inwestorów. Jednak wraz z rozwojem rynku oraz świadomości inwestorów zainteresowanie nim powinno rosnąć, gdyż może on stanowić ciekawe źródło dywersyfikacji portfela (większość notowanych obligacji oferuje oprocentowanie znacznie przekraczające to na lokatach bankowych). Ogromny udział respondentów, którzy zaznaczyli odpowiedź „nie mam zdania”, a w dalszej kolejności „średnio”, potwierdza tylko bardzo niski stan wiedzy na temat rynku Catalyst i konieczność edukacji na jego temat oraz sposobów inwestowania na nim.

Rys. 5.3.
Ocena
dotychczasowego
funkcjonowania
rynku Catalyst

mości inwestorów zainteresowanie nim powinno rosnąć, gdyż może on stanowić ciekawe źródło dywersyfikacji portfela (większość notowanych obligacji oferuje oprocentowanie znacznie przekraczające to na lokatach bankowych). Ogromny udział respondentów, którzy zaznaczyli odpowiedź „nie mam zdania”, a w dalszej kolejności „średnio”, potwierdza tylko bardzo niski stan wiedzy na temat rynku Catalyst i konieczność edukacji na jego temat oraz sposobów inwestowania na nim.

Skutecznie finansujemy biznes

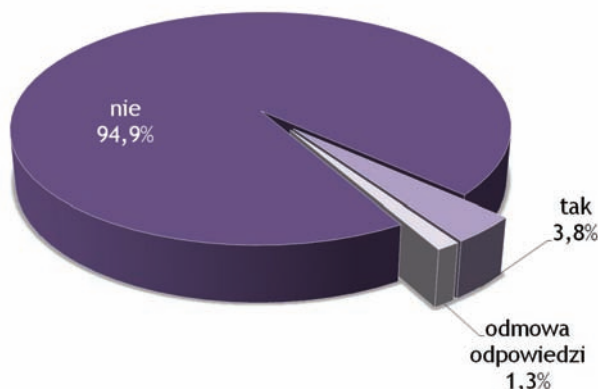
Emisje prywatne
Transakcje kapitałowe
M&A
Doradztwo strategiczne

ROZDZIAŁ 6. WALNE ZGROMADZENIA

Zdecydowana większość inwestorów nie uczestniczy w Walnych Zgromadzeniach, nie wykorzystując przy tym jednego z podstawowych praw akcjonariuszy, czyli prawa głosu. Tylko 3,8% badanych na to pytanie odpowiedziało „tak”, co gorsza, odsetek ten spada od kilku lat (9,7% w 2008 roku i 8,3% w 2009 roku).

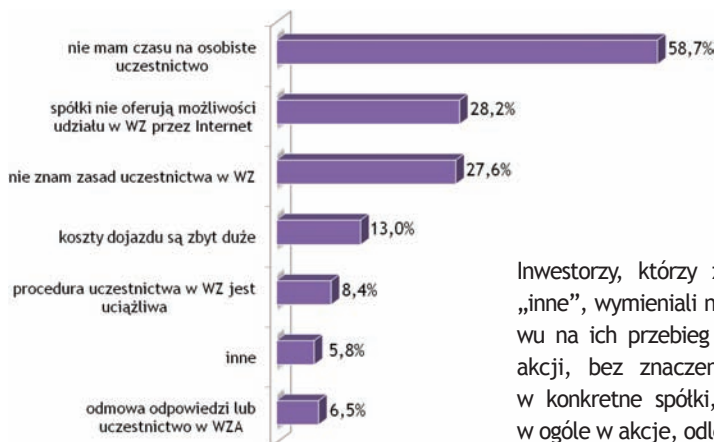
Rys. 6a.
Uczestnictwo
w Walnych
Zgromadzeniach

Badani inwestorzy jako główny powód, dla którego nie uczestniczą w WZ, wskazywali najczęściej brak czasu na osobiste uczestnictwo (58,7% respondentów). W dalszej kolejności respondentom przeszkadzał brak możliwości udziału w WZ przez Internet (28,2%) oraz nieznanie zasad uczestnictwa (27,6%). Jednak znalazła się niewielka grupa inwestorów, która stwierdziła, że zamierza jeździć na Walne Zgromadzenia w przyszłości.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż częścią statutowej działalności Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych jest ochrona praw akcjonariuszy mniejszościowych między innymi na Walnych Zgromadzeniach. Inwestorzy mogą przekazywać pełnomocnictwa do reprezentacji posiadanych akcji na rzecz SII, dzięki czemu poprzez tworzenie porozumień akcjonariuszy interes mniejszości może być lepiej chroniony. Często bowiem łączny wpływ inwestorów indywidualnych na losy spółki staje się znaczący.

Rys. 6b.
Powody
nieuczestniczenia
w WZ

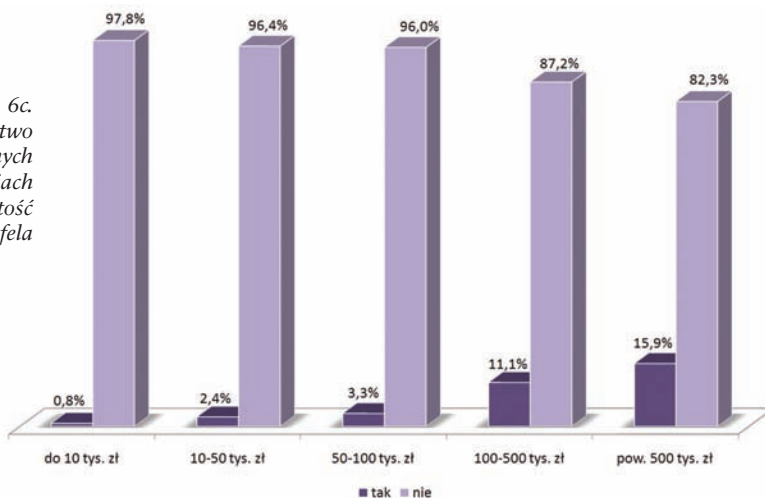

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: brak wpływu na ich przebieg i decyzje (zbyt mało akcji, bez znaczenia), brak inwestycji w konkretne spółki, długoterminowo lub w ogóle w akcje, odległe lokalizacje spółek i WZ, za małe doświadczenie, opłatę za wystawienie świadectwa depozytowego.

Im wyższa wartość portfela, tym większy odsetek respondentów uczestniczących w Walnych Zgromadzeniach. Wśród inwestorów posiadających oszczędności przekraczające 0,5 mln zł na WZ uczęszcza aż 15,9% z nich. Wynika to przede wszystkim z większego zaangażowania kapitałowego w daną spółkę, co powoduje, iż inwestorzy z portfelami o dużej wartości chcą mieć wpływ na strategiczne decyzje i wiedzieć wszystko o swojej inwestycji. Walne Zgromadzenie to jedna z niewielu okazji do bezpośredniego spotkania z władzami spółki w celu zadania pytania czy poznania kompetencji ludzi odpowiedzialnych za zarządzanie przedsiębiorstwem.

Ponadto udział w Walnych Zgromadzeniach zależy w znacznej mierze od okresu lokowania środków na rynku kapitałowym, a co za tym idzie - również doświadczenia. Osoby, które uczęszczają na WZ, inwestują na rynku przeciętnie od prawie 10 lat, a wśród osób określających swoje doświadczenie w inwestowaniu jako „bardzo dobre” lub „dobre” czyni to odpowiednio 18% i 6,2% respondentów.

Rys. 6c.
Uczestnictwo
w Walnych
Zgromadzeniach
a wartość
portfela

INDYWIDUALNE KONTO EMERYTALNE

**BEZ
PODATKU**

O LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ ZADBAJ JUŻ DZIŚ

- 0 zł za prowadzenie, jeśli posiadasz już rachunek inwestycyjny w DM BZ WBK,
- 0 zł za dostęp do notowań on-line (1 oferta),
- swoboda inwestycji - samodzielnie dobierasz akcje, obligacje, ETFy i inne papiery wartościowe,
- brak konieczności deklaracji minimalnych i regularnych wpłat,
- dostęp do szerokiej palety wielokrotnie nagradzanych produktów analitycznych wspierających podejmowanie decyzji („Forbes” 10/09, 11/10),
- zwolnienie z podatku od zysków kapitałowych przy wypłacie wszystkich środków po osiągnięciu uprawnień emerytalnych.

www.dmbzwbk.pl
801 36 46 36

DOM MAKLERSKI **B** WBK

Rachunek IKE możesz otworzyć w Punktach Obsługi Klientów DM BZ WBK oraz wybranych placówkach Banku Zachodniego WBK S.A., będącego Agentem DM BZ WBK (adresy placówek: www.dmbzwbk.pl). Niniejszy materiał ma charakter promocyjny i nie stanowi porady inwestycyjnej lub usługi doradztwa inwestycyjnego. Inwestowanie środków w instrumenty finansowe wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanych środków, a w pewnych przypadkach może wiązać się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów. Informacje o opłatach i prowizjach, usługach i produktach DM BZ WBK, instrumentach finansowych, ryzykach z nimi związanych, o rynkach, na których DM BZ WBK wykonuje zlecenia oraz o podmiotach pośredniczących w ich realizacji, a także informacje o obowiązkach podatkowych Klientów dostępne są w serwisie www.dmbzwbk.pl w sekcji „Zastrzeżenia i ryzyko” - „Informacje wstępne”. 801 36 46 36 - koszt połączenia zgodny z taryfą operatora. Stan na 29.11.2010 r.

ROZDZIAŁ 7. RACHUNEK MAKLERSKI

7.1. WAŻNOŚĆ ELEMENTÓW OFERTY DOMÓW I BIUR MAKLERSKICH

Co jest kluczowe przy wyborze nowego lub zmianie obecnego domu maklerskiego? Od wielu lat w opinii inwestorów najważniejszymi elementami oferty domu maklerskiego są jakość platformy internetowej, poziom opłat i prowizji oraz poziom obsługi klienta. Na takie uszeregowanie wpływ miał przede wszystkim coraz większy udział zleceń składanych przez Internet (ok. 3/4 wszystkich zleceń), przez co bezawaryjność platformy internetowej oraz jej funkcjonalność są obecnie sprawą kluczową. Następnie w związku z coraz większą liczbą transakcji o coraz większej wartości bardzo duży wpływ na wybór domu maklerskiego ma wysokość opłat i prowizji. Natomiast istotność jakości obsługi klienta, która wyraża się głównie w poziomie kompetencji pracowników danego domu maklerskiego, jest kwestią oczywistą, choć kontakt osobisty klienta z przedstawicielami domu maklerskiego jest coraz rzadszy.

Uporządkowanie poszczególnych elementów oferty domu maklerskiego przez badanych inwestorów według kryterium ich ważności (od najważniejszego do najmniej ważnego, w nawiasie przeciętne uszeregowanie) przedstawia się następująco:

1. **jakość platformy internetowej** (2,59),
2. **poziom opłat i prowizji** (2,65),
3. **poziom obsługi klienta** (3,65),
4. rekomendacje i analizy (4,05),
5. połączenie rachunku z ROR-em (4,36),
6. ilość ofert publicznych (4,98),
7. bliskość POK (5,48),
8. warunki usług takich jak kredyty, lokaty (5,59).

Należy przy tym podkreślić, iż dwa pierwsze elementy są najważniejsze aż dla 70% respondentów, którzy uszeregowali je na pierwszym lub drugim miejscu w hierarchii, podczas gdy 35% klientów uważa za najważniejszy poziom obsługi klienta. W dalszej kolejności inwestorów interesują rekomendacje i analizy oraz połączenie rachunku maklerskiego z ROR-em. Zdaniem badanych inwestorów najmniej istotnymi elementami (uszeregowane na 7, 8 lub 9 miejscu w hierarchii) są warunki usług takich jak kredyty i lokaty, ilość ofert publicznych oraz bliskość punktów obsługi klienta. Ponad 1/3 respondentów nie jest zainteresowana danymi elementami oferty.

Dalsza analiza odpowiedzi inwestorów pozwoliła na wyciągnięcie kolejnych interesujących wniosków. Otóż okazuje się, że im bardziej doświadczony inwestor, dłużej inwestujący na rynku kapitałowym, tym większą wagę przypisuje jakości platformy internetowej, a mniejszą poziomowi opłat i prowizji. Podobna relacja występuje w przypadku osób o coraz większej wartości portfela. Natomiast w przypadku osób utrzymujących się z inwestowania na giełdzie (najczęściej zawodowi inwestorzy giełdowi) liczy się praktycznie wyłącznie bezawaryjna i funkcjonalna platforma internetowa oraz niskie opłaty i prowizje.

Jako „inne” istotne elementy oferty domu maklerskiego inwestorzy wymieniali najczęściej: dostęp do rynków zagranicznych, szeroką ofertę instrumentów finansowych, darmowy dostęp do notowań, dostęp mobilny, szkolenia i materiały edukacyjne oraz API. Ponadto wystąpiła spora grupa inwestorów, którzy przyznali, iż dokonali wyboru domu maklerskiego na podstawie zaufania oraz polecenia przez rodzinę i znajomych.

7.2. NAJCZĘŚCIEJ WYBIERANE DOMY I BIURA MAKLERSKIE ORAZ ICH OCENA

Który dom maklerski jest najlepszy? Dlaczego właśnie ten i kto jest najlepszy w poszczególnych kategoriach? Od 2009 roku zmieniliśmy metodologię rankingu opracowywanego we współpracy z miesięcznikiem Forbes, czyli zasady wyliczania ostatecznej punktacji. Poszczególne elementy oferty domów maklerskich otrzymały wagi, które zostały wyliczone na podstawie istotności danego elementu dla inwestorów, czyli odsetka 1. i 2. miejsc w szeregowaniu ważności elementów oferty domów maklerskich. Taka koncepcja odzwierciedla naszym zdaniem w największym stopniu wpływ tych elementów, które są dla inwestorów najistotniejsze.

Tab. 7.2a.
Porównanie
wyników rankingu
na przestrzeni
trzech ostatnich
lat pokazuje,
którzy brokerzy
trzymają
najwyższy
poziom.

2010	2009	2008
BM Alior Banku	BM Alior Bank	DM BOŚ
DM BZWBK	XTB	DM BZWBK
DM BOŚ	DM BOŚ	DI BRE
DI BRE	ING Securities	BDM
ING Securities	DM BZWBK	DM PKO BP
XTB	DI BRE	ING Securities

RACHUNEK BROKERSKI

PROFESJONALIZM I WYGODA TO ZAWSZE NAJLEPSZA INWESTYCJA

Mądre inwestowanie oznacza również wybór odpowiedniego brokera. Z przyjemnością polecamy Państwu usługi Biura Maklerskiego Alior Banku – najlepszego biura maklerskiego na rynku wg Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych i magazynu *Forbes*. Jako jego Klienci mogą Państwo liczyć na:

- minimum formalności – rachunek brokerski otworzą Państwo za pośrednictwem Internetu lub podczas krótkiej wizyty w oddziale;
- wygodę i funkcjonalność – usługi bankowe i brokerskie Alior Banku są ze sobą w pełni zintegrowane;
- korzystne warunki – bezpłatne otwarcie i prowadzenie rachunku, a stawki prowizji – bardzo niskie.

Szczegóły znajdą Państwo na www.bm.aliorbank.pl oraz w oddziałach Alior Banku.

**ALIOR
BANK**

Biuro Maklerskie

Zwycięzcą tegorocznej edycji rankingu został ubiegłoroczny debiutant i zarazem zwycięzca z 2009 roku, czyli Biuro Maklerskie Alior Banku. Mocne wejście na rynek, oryginalne i przemyślane pomysły, wysokie kwalifikacje obsługi oraz jakość usług na najwyższym poziomie pozwala uwierzyć, iż na naszym rynku znalazło się jednak miejsce dla nowego banku i biura maklerskiego. Jednak jego przewaga istotnie stopniała w porównaniu do zeszłego roku, co więcej, wygrał tylko w jednej kategorii. Zwycięstwo przyniosły mu jednak relatywnie wysokie - choć nie najwyższe - noty w większości kategorii. W bieżącej edycji awansowały zdetronizowane w zeszłym roku domy maklerskie Banku Ochrony Środowiska oraz Banku Zachodniego WBK (największy awans), zajęły one zaszczytne miejsce na podium - odpowiednio drugie i trzecie. Analizując dane zebrane w tabeli 7.2a, która podsumowuje wyniki rankingu z trzech ostatnich lat, widać, które domy maklerskie utrzymują najwyższe standardy i zadowolenie swoich klientów, przez co utrzymują się w ścisłej czołówce. Bez wątpienia należy tutaj wymienić domy maklerskie: BOŚ, BZWBK, BRE i ING Securities. Z podium musiał pożegnać się w tym roku Dom Maklerski X-Trade Brokers, choć ich klienci uznali, iż zarówno poziom opłat i prowizji, jak i jakość platformy internetowej są na wysokim poziomie.

Bardzo ważną kwestią dotyczącą rankingu i ocen dokonywanych przez respondentów jest jego subiektywny charakter. Nie jest to raport najlepszych domów i biur maklerskich pod względem obiektywnym, gdzie w łatwy sposób można uszeregować brokerów według np. wysokości prowizji. Większość ocen odnosi się do poziomu satysfakcji klientów z danego elementu oferty ich głównego domu maklerskiego.

Tab. 7.2b. Przeciętne oceny elementów oferty piętnastu domów i biur maklerskich o największym udziale odpowiedzi respondentów (na czerwono zwycięzcy rankingów jednostkowych)

ŚREDNIE OCENY	poziom opłat i prowizji	jakość platformy internetowej	rekomendacje i analizy	bliskość POK	poziom obsługi klienta	połączenie rachunku z ROR-em	ilość ofert publicznych	warunki usług takich jak kredyty, lokaty	Punkty w rankingu
WAGI	0,24	0,26	0,10	0,05	0,12	0,11	0,07	0,05	
BM Alior Banku	3,46	3,51	2,98	3,19	3,54	3,71	3,25	3,21	3,42
DM BZWBK	3,14	3,73	3,46	3,17	3,52	3,20	3,44	3,01	3,39
DM BOŚ	3,55	3,73	3,24	2,97	3,53	2,64	3,14	3,06	3,38
DI BRE	3,48	3,40	3,08	2,87	3,50	3,47	3,11	3,07	3,34
ING Securities	3,19	3,44	3,25	3,11	3,45	3,25	3,18	3,00	3,28
XTB	3,67	3,77	2,99	2,29	3,36	2,35	2,49	2,35	3,23
BDM	3,25	3,24	3,44	3,25	3,67	2,67	3,00	3,09	3,23
DM Pekao	3,07	3,38	2,79	3,56	3,43	3,57	3,15	2,54	3,22
mBank	3,59	3,05	2,31	2,45	3,19	3,96	3,35	3,10	3,21
IDMSA	3,02	3,37	3,56	2,60	3,77	2,67	3,17	3,20	3,21
KBC Securities	3,63	3,25	3,14	3,50	3,25	2,20	3,00	2,60	3,18
BM BGŻ	2,94	3,09	3,17	3,30	3,71	3,29	3,04	3,19	3,17
DM PKO BP	2,94	3,12	3,03	2,91	3,24	3,32	3,28	3,10	3,10
Millennium DM	3,09	3,00	3,00	2,90	3,70	3,30	2,50	2,86	3,09
BM BPH	3,31	3,33	2,31	2,50	3,13	3,46	2,33	3,06	3,09
CDM Pekao	2,70	3,24	3,09	3,11	3,30	2,81	3,00	2,44	2,99
BM DnB NORD	2,93	2,67	2,93	2,80	3,07	2,77	2,57	3,09	2,84

ROZDZIAŁ 8. SYTUACJA NA POLSKIM RYNKU KAPITAŁOWYM

8.1. SŁABOŚCI POLSKIEGO RYNKU KAPITAŁOWEGO

Za trzy największe słabości polskiego rynku kapitałowego badani inwestorzy uznali niską jakość komunikacji spółek z inwestorami (40,1%), wysokie koszty transakcyjne (37,9%) i małą płynność (37,4%). W następnej kolejności co trzeci respondent wskazywał na brak poszanowania praw akcjonariuszy mniejszościowych. Na wymienione cztery główne słabości od kilku lat wskazuje największy odsetek inwestorów. Jednak pojawiło się również kilka odpowiedzi, w których inwestorzy stwierdzili, że nie oceniają naszego rynku jako słabego.

Rys. 8.1.
Największe
słabości polskiego
rynku
kapitałowego

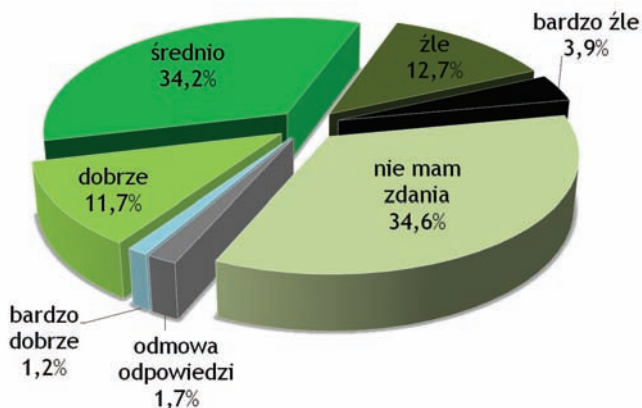

Inwestorzy, którzy zaznaczali odpowiedź „inne”, wymieniali najczęściej: podatek od zysków kapitałowych („podatek Belki”), niski poziom edukacji finansowej (o inwestowaniu), łatwość manipulacji kursem (przez zagranicznych spekulantów - głównie banki inwestycyjne), zbyt dużą podatność na wahania rynków zagranicznych, mało rozwinięty rynek (mała kapitalizacja i liczba notowanych spółek, mało rodzajów zleceń, zły system informatyczny), niską jakość działania instytucji rynku kapitałowego (GPW, KNF, insider trading) oraz wypłacanie dywidendy przez niewielką liczbę spółek.

8.2. POSZANOWANIE PRAW AKCJONARIUSZY MNIJSZOŚCIOWYCH

Respondenci w większości nie oceniają pozytywnie poszanowania przez spółki praw akcjonariuszy mniejszościowych. Tylko 1,2% badanych inwestorów oceniło to zagadnienie „bardzo dobrze”, a 11,7% „dobrze”, czyli nieco gorzej niż przed rokiem (odpowiednio 0,6% i 14,5%). Pomimo że odsetek negatywnych odpowiedzi był nieznacznie większy niż pozytywnych - udział odpowiedzi „bardzo źle” i „źle” wyniósł odpowiednio 3,9% i 12,7% (podobnie jak w 2009 roku) - również był relatywnie mało znaczący. Najwięcej badanych - 34,2% - wskazuje, że poszanowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych jest „średnie”, a kolejne 34,6% odpowiada „nie mam zdania”. Oznacza to ogromne zobowiązanie inwestorów odnośnie danej kwestii, na temat której nie mają wyrobionego zdania. Wynika to prawdopodobnie z jednej strony z niskiej świadomości swoich praw i stanu edukacji inwestorów, a z drugiej strony w pewnym sensie z przekonania o własnej bezsilności.

Rys. 8.2.
Ocena
poszanowania
przez spółki praw
akcjonariuszy
mniejszościowych

Biorąc pod uwagę wartość portfela, wraz z jej wzrostem istotnie obniża się odsetek odpowiedzi „nie mam zdania”, a przy tym rośnie udział odpowiedzi negatywnych. Wśród osób dysponujących środkami powyżej 0,5 mln zł aż 29,2% respondentów ocenia poszanowania praw akcjonariuszy mniejszości jako „bardzo złe” i „złe”.

8.3. ZAUFANIE DO INSTYTUCJI NA RYNKU POLSKIM

Największym zaufaniem wśród inwestorów cieszą się trzy instytucje rynku kapitałowego: Giełda Papierów Wartościowych, Narodowy Bank Polski i Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych. Działalność tych instytucji została przy tym najwyższej oceniona przez respondentów - odpowiednio 3,6, 3,4 i 3,4 (w skali pięciostopniowej, gdzie 1 oznaczała ocenę najniższą, a 5 - najwyższą). Natomiast najmniejszym zaufaniem oraz najniższymi ocenami cechują się Otwarte Fundusze Emerytalne, Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych oraz spółki publiczne (emitentów).

INWESTOWANIE jest jak wyścig

konta demo, szkolenia

chcemy byś został **mistrzem**

zaczynj **inwestować**
na własny rachunek

Jenson Button,
2009 FIA Formula One™
World Drivers' Champion

wszystkie rynki w jednym miejscu

Stowarzyszenie
Inwestorów
Indywidualnych

Ogólnopolskie Badanie Inwestorów

2010

Partner Złoty

Partner Srebrny

Partner Brązowy

Partnerzy merytoryczni

GIEŁDA PAPIERÓW
WARTOŚCIOWYCH
w Warszawie

Partnerzy medialni

